

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

KHOMEINI GRASINA "ŠVENTUOJU KARU"

Bakhtar nepasitrauktis iš vyriausybės ir bandant tartis dėl demokratiškos vyriausybės Irane, Khomeini nerodo jokių ženklų, kad norėtų dirbti ta kryptimi. Priešingai, atvykęs į Iraną, jis reikalauja Bakhtar'o pašalinti iš vyriausybės ir bandant tartis su kartumėnės vyresniatele, bandydamas juos paleisti į savo pusę ir tvirtina, kad jis noris Irano problemas išspręsti taikiu būdu. Tačiau, "jei vyriausybė vis priešintis padeda amerikiečių ir Izraelio, tai mes paskelbime šventąjį karą, kai ateis laikas gausti ginklų iš mūsų draugų pajėgų" - patvirtino Khomeini.

Jo noras sukurti Irano diktatūrinę islamišką valstybę nėra tinkamas sprendimas, pakeičiant monarchinę diktatūrą pareiškę Bakhtar'o.

PAGEGO ŠNIPAS

Į Vakarų Berlyną su žmona ir vaiku pabėgo aukštas R. Vokietijos saugumo pareigūnas. Pagal jo pateiktus sąrašus jau suimti 4 agentai. Manoma, kad V. Vokietija - tai šnipų mišrainė. Spėjama, kad maišosi apie 8 tūkstančiai komunistų šnipų.

KVIEČIAMI Į KINIJĄ

Buvęs JAV prezidentas Nixon'as, jau lankęsis du kartus Kinijoje, kviečiamas vėl netrukus atšaukti ir būti vice-premjero Teng Hsiao-Ping svečiu. Nixon'as tuoj pat sutiko. Pirmą kartą jis lankėsi Kinijoje 1973 m., pradėdamas dialogą tarp Peking'o - Washington'o, kuris dabar išsivystė iki prezidento Carter'io diplomatinio ryšio užmezgimo su Kinija.

Be Nixon'o, pakviesamas žinoma vizitui ir prezidentas Carter'is bei daug kitų "amerikonių draugų", anot besilankančių dabar Baltuose Rūmuose svečių iš Kinijos.

LENKŲ KOMITETAS UŽ RELIGINĘ LAISVĘ LIETUVAI

Norvegijoje susikūrė Pagalbos Lenkų Komitetas, kuris praneša, kad Sąjūdis Žmogaus Teisėms ir Orumui Gintti Lenkijoje paskelbė deklaraciją Lietuvos žmonėms:

"Mes pasirašysime Sąjūdžio Žmogaus Teisėms ir Orumui ginti Lenkijoje narį reikšdami pilną solidarumą ir gilią pagarbą mūsų broliams lietuviams, kurie daug metų ištikimai išlaikė klusumą Dievui ir tėvynei. Ypač pagarbą reikšdami neseniai susikūrusiam katalikų komitetui tikinčiųjų tautosiems ginti.

Dėl mūsų istorinės draugystės ir tradicijų mes esame įsitikinę, kad klestės tarpusavyje pastangos, stekiant pagarbos Žmogaus Teisėms, ir kad bažnyčia mūsų kraštuose bus skambaus ir gyvotikėjimo išpažintuo Bažnyčia".

Seka 20 žmonių parašai

Ta proga reikėtų pasinaudoti šiuo Komitetu ir jiems taip pat parašyti raštą, atkreipiant dėmesį į Suvalkų Trikampio lietuvų pastangas, kad jiems būtų leista giedoti ir melstis lietuviška jų pamaldų metu.

LIETUVAITĖS ATVIRAS LAIŠKAS PREZIDENTUI

Tarptautinės žinių agentūros pranešė, kad Irenos Gajauskienės atviras laiškas pasiekė prezidentą Carter'į, kuriame ji prašo užtarti kalinamą jos vyrą Balį Gajauską sovietų koncentracijos lageryje.

Balys Gajauskas, kaip gerai žinome, teisme apkaltintas, kad bendradarbiavo su Žmogaus Teisių gynėju Aleksandru Ginzburg'u. B. Gajauskas apkaltintas ir už istorinės medžiagos rinkimą liečiančią pokario dešimtmetį. Jeigu būtų rinkęs sufašifikuotą medžiagą - žinoma, tokio apkaltinimo ir nebūtų sulaukęs...

Jonas Kardelis - 1893. V. 26. - 1955. II. 10.

V. Kudirka

MANIE SIEMS

Jei audra ištikus verstų stulpą vieną iš tų, kurie palaiko jūsų namo sieną, - Namas negrįs - iš baimės jūs neišlakstykite. Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną Tuoj kitą statykite!

Jeigu žūtų iš rankos priešas, ar likimo Viens tų, kur augin garbę, dvasią jūsų likimo, Rimkit - tegul jūs širdis drąsumas neatstoja, Tikrai, ką anas darė vyrs pasišventimo, Tegul kitas kartojta.

Lietuva mano! priešui ant tavęs įnirtus Privalai hydra tapti ta, kuriai nukirtus Galvą, tuoj kelios vieton jos išdygsta. Išlikis tik į hidrą gyvumo pavirtus, Nors priešas nestygsta!

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKŲ SVARBA

Jau nuo 1972 metų okupuotose Lietuvoje eina pagrindinio leidinio, pavadintas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

Jos pasirodymas buvo didelė staigmena ne tik mums išsivijusiems lietuviams, bet ir patiems okupantams bei jų talkininkams prisitaikiliams lietuviams.

Išvilkinimas viešumon kronikos konkrečių faktų su pa-

nais istoriniais laikais, jų patriotinio žygio, nes darbo atsirado ir šandien, kada o-rankų niekad nebus perdaug. kupantai stengiasi visus pavergtuosius taip nužmoginti, kad bet kokia idealizmo kibirkštėlė būtų visai užslopinta.

A. P. B.

KOLUMBIJOS LIETUVIAI ĮSTEIGĖ FONDA

Ir taip pačiu sunkiausiu mūsų tautai momentu, pačioj juodžiausioj priespaudos nakti Liet. Kat. Bažnyčios Kronika atėjo su savo vien dvasiniais ginklais, lyg jaunitis Dovydas prieš savo priešą Galiotą ir jį nugalėjo.

Liet. Kat. Bažnyčios Kronika pasiekė Vakarų pasaulį ir šandien jos išverstos daugybė kalbų skelbia apie lietuvių kančias ir jų teisių mindžiojimą pavergtoje tėvynėje.

Daugelis kitataučių, stebisi mūsų brolių dvasine stiprybe ir pasiaukojimu kilniems Katalikų Bažnyčios ir Tautos reikalams. Jų vardai: N. Sacunaitė, V. Petkus, B. Gajauskas, Plumpa ir daugybė kitų - jau yra žinomi visoje Europoje ir čia Amerikoje.

Bet tam kronikų išpopuliarinimui, išvertimui ir kitas kalbas ir jų išleidimui yra reikalinga ne vieno ar kelių lietuvių talka, o šimtų ir tūkstančių. Tai ne kelių pasišventėlių darbas, o daugelio, kurie savo darbu ir lėšomis prie to prisidėtų. Deja, pas mus išsivijoje kol kas tos plačios talkos neatsirado. Dirba daugiausia keletas pasišventėlių, bet šandien jau atėjo laikas įsijungti į tą darbą platesnėms lietuvių masėms.

Ypač Chicagoje yra gera proga tą darbą paremti, kadangi čia veikia Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga, besirūpinanti kronikų leidimu lietuvių kalba, (jau išleistas IV tomas), anglų kalba I ir ispanų kalba I tomas. Angliškasis vertimas, nugalėjus daugybę įvairių kliūčių, pasirodys jau šiomis dienomis. Jų oficialus leidėjas yra Lojolos universitetas, Chicagoje. Tačiau vertimu, lėšų sutelkimu ir jų išplatini- nimu rūpinasi minėtoji sąjunga ir prašo visų lietuvių, kad ir nedidelės talkos ar aukos. Jeigu jos nariai kreipsis su prašymu tą darbą paremti, neatsisakykime, bet parodykime bent dalį to idealizmo, koku dega jos leidėjai okupuotoje tėvynėje.

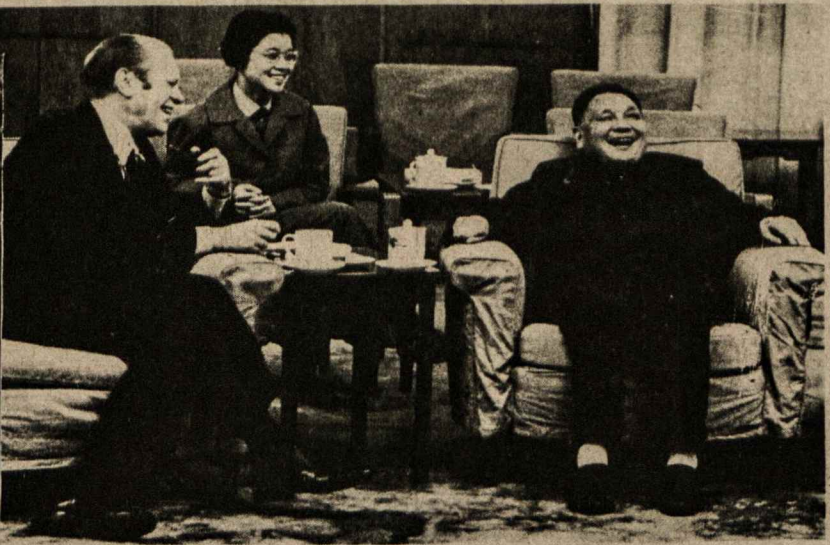
Deja, pas mus išsivijoje kol kas tos plačios talkos neatsirado. Dirba daugiausia keletas pasišventėlių, bet šandien jau atėjo laikas įsijungti į tą darbą platesnėms lietuvių masėms.

Ypač Chicagoje yra gera proga tą darbą paremti, kadangi čia veikia Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga, besirūpinanti kronikų leidimu lietuvių kalba, (jau išleistas IV tomas), anglų kalba I ir ispanų kalba I tomas. Angliškasis vertimas, nugalėjus daugybę įvairių kliūčių, pasirodys jau šiomis dienomis. Jų oficialus leidėjas yra Lojolos universitetas, Chicagoje. Tačiau vertimu, lėšų sutelkimu ir jų išplatini- nimu rūpinasi minėtoji sąjunga ir prašo visų lietuvių, kad ir nedidelės talkos ar aukos. Jeigu jos nariai kreipsis su prašymu tą darbą paremti, neatsisakykime, bet parodykime bent dalį to idealizmo, koku dega jos leidėjai okupuotoje tėvynėje.

Deja, pas mus išsivijoje kol kas tos plačios talkos neatsirado. Dirba daugiausia keletas pasišventėlių, bet šandien jau atėjo laikas įsijungti į tą darbą platesnėms lietuvių masėms.

Be to, tenka pažymėti, kad Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga jau parūpino I tomo ispaniškąjį vertimą, kuris irgi yra spausdėjęs ir dar šiais metais bus išleistas. Taip pat tuoj bus pradėta versti ir į prancūzų kalbą. Tie visi darbai negalės būti atlikti be talkos daugelio geros valios tautiečių, jaučiančių dalį įsipareigojimų už suplanuotų darbų sėkmingą įvykdymą.

Todėl junkimės visi, kuo galėdami, prie šio kilnaus ir svarbaus darbo. Gauta daug sveikinimų telegramomis, laiškais.

JAV PREZIDENTAMS LANKANTIS PEKINGE: 1972 m. Nixon su Chou En-lai ir 1975 m. Ford su Teng H-Ping.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
 Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
 For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
 Visuomeniniam Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
 11 Apple Hill Rd., Bois D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
 Postage paid at Lechin, P.Q. Published by The Independent Lithuanian
 Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$ 12.00, visur kitur - \$ 13.00. Rėmėjo
 prenumerata nuo \$ 18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
 būtina turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gėli
 būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
 tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
 Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (5 14) 366-6220.

Mieli Lietuviai!

Artėja Vasario Šešiolikto - pasiryžimą dėl nepriklausomi. Šios svarbios sukakties mybės dirbti ir dėl jos kovoproga Vyriausiasis Lietuvos ti.

Išlaisvinimo Komitetas sveikina jus visus pavergtoje Tėvovalybėje ir laisvajame pasaulyje ir kviečia šią sukaktį darbais. Jie yra nuolatiniai prasmingai pagal esamas platus ir visų mūsų pastangų sąlygas paminėti.

Ši diena mums labai svarbi, kaip vienas didžiųjų Lietuvos istorijos įvykių, su kuriuo baigėsi daugiau kaip šimtmetį trukęs caro, žanarų ir tamsos metas ir prasidėjo nepriklausomo gyvenimo laikotarpis.

Vasario Šešioliktosios Akcijos, nepabūgdami okupantų tas buvo tautinės vienybės išraiška, sujungusi įvairių pažiūrų Lietuvos Tarybos narius, skelbiančius visos tautos politinę valią. Vasario Šešioliktoji neatskiriama slejasi su lietuvių tautos išlikimu ir Lietuvos valstybės lins.

Mes, laisvajame pasaulyje Dėl to remtina ir išlaikytina visa, kas Lietuvos valstybingumą stiprina, kas jam dirba ir kas jį simbolizuoja. Ši diena yra prasminga proga stiprinti ir skelbti visiems mūsų

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiški, atgarsiai

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ NĖRA TAUTA

Gaf ir be reikalo, bet kai aną dieną perskaičiau keletos laikraščių bendradarbio NL AL Gimanto skiltyje šauksmą į teisininkus, kad išaiškintų žmonių tapatybes, besimaišančių lietuvių visuomenės tarpe ir neįsiregistravusių nė į vieną LB organizaciją, čiupau ir už savo kepurės, nes vieną kartą esu parašęs, jog šiuo metu nei vienai, nei kitai LB organizacijai nepriklausau. Tą padariau, kai prisiminiau mano kilmės krašte daugelį kartų girdėtą posakį: "Vagie, kepurė dega". O to posakio reikšmė yra tokia: atseit, kai minioje maišosi vagis ir kasnoris sūktelėja tą posakį, kaltasis čiumpa už savo kepurės, ir taip save išduoda. Greičiausia, jog ne man buvo taikoma, bet jausdamas "svylančią kepurę", kai ką tuo klausimu noriu pasakyti.

Diskutuojant šį klausimą rimčiau, ar žmogus nepriklausęs nei vienai, nei kitai LB gali būti išspirtas iš lietuvių tautos ir visuomenės tarpo? Asmeniškai nesileisiu dėl to būti išspirtu.

Kokiai tautai ir visuomenei priklausau, AL Gimanto skiltyje minimą chartą man ž psil.

"parašė" mano gimdytojai, o ne Krupavičius ar kas kitas. Tik tą chartą ir pripažįstu.

Kalbant apie Lietuvių Bendruomenes, žinau, kad vienos ideologinės grupės iš tų organizacijų vadovaujantys asmenys (klausimas, ar toji grupė iš viso kokią ideologiją turi?), jau seniai bando mus įtikinti (kai ką ir įtikino), jog jų vadovaujama LB organizacija yra tauta, ir kaipo tokiai visi privalo priklausyti.

Tikėk manim, gerbiama, taip nėra. Ir viena, ir kita LB yra tik organizacijos, kaip ir visos kitos, ir niekam nėra privalumo joms priklausyti. Jokia organizacija ar partija nebuvo, nėra ir nebus tauta, o tik iš tautiečių susikūrę vienetai įvairiems tikslams ir pašaukimams.

Kasperas Radvila,
Chicago, Ill., JAV

LIETUVYBĖS DARBAI ATIDĖTI Į ŠALĮ

Viename "Draugo" gruodžio mėn. nr. 1978 m. redaktorius B. Kv. iškelia aiškstėn neatliktų darbų sąrašą.

Štai jie: Okupuotos Lietuvos rezistencija, beveik neremiamą (ypač finansiniai).

PANORAMA

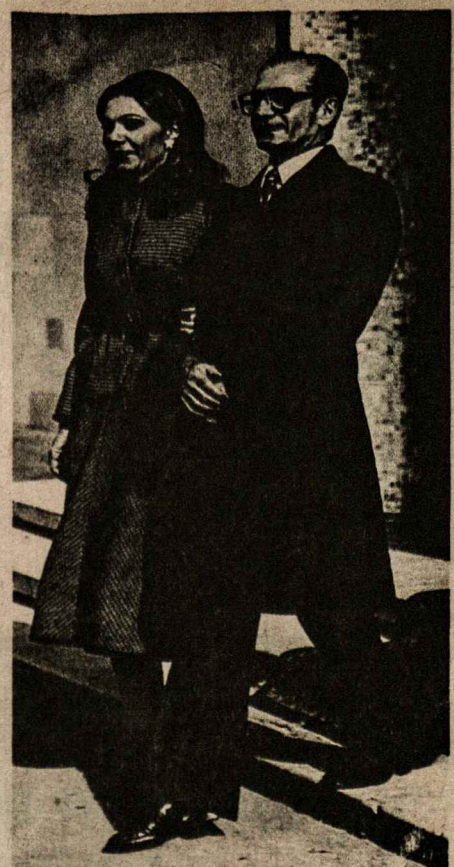
IRANO RELIGINIŲ ISLAMO VADŲ AR KGB AGENTŲ KOMPANIJA ?

Irano šachas Mohammed Reza Pahlavi ir šeima sausio 16 d. išvyko iš krašto. Pasakelbta, kad išvyksta laikinai, ir tik po ilgesnio įtempimo, pilsniui. Pranešimas nediskutuotinas ir komentarus paliekama pasidaryti kiekvienam. Svarbiausias klausimas, kuris buvo keliamas Amerikos ir kitų Vakarų europiečių žurnalistų: Ar Amerika žinojo ir turėjo patikimas žinias, davinius, kas vyksta Irane? Ar čia vykko žmonių riaušės, nepasitenikinams valstybės turto plėšimu, jų eikvojimu, valdžios vyrų nesąžiningumu, kyšiais ir brutaliu slaptosios policijos vyrų elgesiu? Ar Irano neramumas ir kruvinas demonstracijas sukėlė islamo vadai, siekdami didesnės įtakos valdžioje? Ar čia vykko gerai organizuota sovietų KGB kompanija, siekianti Irane komunizmo išgalėjimo? Iš ilgiau pasivažinėjusiu ir daugiau miestų aplankiusiu, turėjusiu pasikalbėjimus su religiniais vadais ir valdžios pareigūnais pasisakymu, Irano įvykių nušvietimas, tikroji padėtis susipainiojusi. Nors užsieniečiai ir norėjo surasti apie tikrą padėtį tiesą, bet išvesdavo taip, kokių pažiūrų buvo žurnalistas. Vieni palaikė islamo dvasininkus, kiti valdžią. Mes patys matome, skaitome spaudoje ir girdime pranešimus per televiziją ir radiją apie neramumus Irane. Korespondentai ir komentatoriai iš "mažiausio įvykio" kalnus priskaldo, stengiasi duoti paklausimus demonstracijų vadovams ir valdžios priešams. Čia jokių komentarų negali būti, kiekvienas yra komentatorius, nes įvykius pergyveno ir buvo liudininkais parodytų vaizdų iš Irano televizijos ekranuose. Chicago Tribuna laikraštis

nėra liberalinės linijos ar pažiūrų, kaip Sun - Times, New York Times ar kiti. Chicago Tribune yra konservatyviosios krypties; jo komentatoriai ar korespondentai įvykius aprašydavo ir padėję vertindavo beveik tikroviškai. Tačiau apie Irano demonstracijas ir neramumus, ypač kariuomenės bandymą sudrausminti demonstracijas, nerašė objektyvios tiesos, bet linko į demonstrantų pusę. Kurias žinias imdavo iš žinių agentūrų AP ar UPI, jų negalėjo keisti, bet kurias gavo iš savo korespondentų ar biurų iš Teherano, Irano sostinės, galėjo išmesti sensacijas. Sensacijų skleidimu ir islamo dvasininkų palaiikymu, atseit, rašymu vienašališkai, paslėpė Chicago Tribune spaudos biuro komentatorius Ray Moseley. Jis komentavo beveik kiekvienam Chicago Tribune numeryje. 1979 m. sausio mėn. 18 d. dienraščio laidoje korespondentas rašo, kad Irano kariai šaudėsi tarp savęs, kai pirmą kartą neramumai prasidėjo. Tik jis netvirtina, kad matė, bet rašo, kad tai girdėjo iš kitų. Tas kariams jau meta nemalonų kaltinimą ir primena, kad kariai gali suskilti. Kad komunistai stengiasi infiltruoti savo agentus ir į karių eiles nėra netikėtumas, staigmena ar sensacija. Kad Irane buvo korupcija, valdininkų nesąžiningumas, slaptosios policijos brutalumas, islamo dvasininko įtakos krašte sumažinimas, kalbos nėra.

Ar Amerika žinojo, kas vyksta Irane? Iš spaudos jau seniau tuo klausimu pasiskiusiu, net paties prezidento ir valstybės sekretoriaus padarytų pranešimų buvo žinoma, kad Amerika remia šachą ir jo vyriausybę. Iš slaptosios žinių tarnybos - CIA komentarų nesimatė. Buvo tik prileista (spėliota), kad Carterio administracija žinias gauna ne iš savo slaptosios tarnybos, esančios Irane, bet

š Irano slaptosios policijos. Jei prezidentas palaikė šachą ir jo administraciją, aišku, kad gaunamos žinios buvo palankios, nebuvo matomas joks pavojus, kad šachas bus pverstas apleisti kraštą. Į klausimą atsakant trumpai galima sakyti, kad Carterio administracija ir jo diplomatai tikrosios Irano padėties nežinojo, neprileido. Kaltė ir čia bus primesta slaptosios tarnybos vyrams. Pagaliau iš šacho patarėjo Amir Sadeghi padaryto pranešimo, kad šachas išvyksta į Ameriką, nors jis jos ir nemėgo. Patarėjo teigimu, Carterio vyriausybė su savo žmogaus teisių pareiškimais privertė šachą įvesti reformas, kurios atidarė opozicijai duris, per kurias sulindo Iranan įvairių kairiųjų radikalų, iš kairiųjų komunistų agentų, agitatorių. Juokinga galvoti ir manyti, kad išsivystanti šalis, kaip mūsų Iranas, gali tapti demokratija per vieną naktį, mėnesį, ar kitą, dėstė spaudai šacho patarėjas, išlydėjęs savo viršininką su šelma. Kad Amerikos vyriausybė kas vyksta Irane negalėjo žinoti, sako žurnalistas Carl Rowan, juodasis amerikietis, lygindamas ir derindamas Washingtono pareiškimus. Žinoma, kad buvo sumanyta siųsti laivyną, bet nuo to atsisakyta. Sekretoriaus Vane pranešimas, kad ten kitoms valsybėms niekas negresia, bet modernieji lėktuvai buvo nutarta siųsti į Saudi Arabiją. Žurnalistas iš tų šokinėjančių pareiškimų ir daro išvadą, kad Carterio administracija tikros padėties Irane nežinojo. Britų žiniomis Sovietų Sąjunga seniai planavo pvesti Iraną prie šių dienų įvykių. Irane nelegaliai gyvena 500.000 afganistanų, kurie ar kurių dalis yra specialiai paruošti sovietų agentų darbams. Sovietų KGB yra įsitvirtinusi Irano saugumo įstaigoje ir kariuomenės eilėse. Irano piliečiai ruošiami agentais Kuboje. Per Bakų miesto Tautinį Irano Balsą kasdien yra agituoama Iraniečių išsilaisvinti. Irano tarnybos, esančios Irane, bet

Šachas Mohammed Reza Pahlavi su žmona apleidžia savo rūmus.

ja yra uždrausta. Tad Irano komunistų partijos štabas įsikūręs Rytų Berlyne. Kad ir neturi daug narių, bet jie yra gerai organizuoti. Neaprasitai yra daug komunistų iraniečių studentų tarpe, kurie studijuoja kituose kraštuose. Prieš Kalėdų šventes nemažas jų skaičius sugrįžo į Iraną ir įsijungė į kiršinimo ir piktų demonstracijų vadovų eiles. Pats šachas, patiriamas "švelninti padėtį ir taikytis prie demokratijos", iš kalėjimų paleido daug komunistų. Puikiai suorganizuoti streikai parodė kieno prikišta ranka. Savo studijoje, paprašytas sekr. Vance, raportavo ir buv. Valst. sekr. pavaduotojas George Ball. Tokios pačios nuomonės yra buv. Valst. sekr. H. Kissingeris ir žinomas valsybininkas Clark. Sovietų pastangos drumsti Irano vidaus gyvenimą, neramumus, agitaciją, patarimus Irano dvasininkams galima rasti britų žurnalisto Robert Moss knygoje "The Campaign to Destabilize Iran". Komunistas yra ir vienas Khomeini patarėjas.

K. Mituva

"LABDARA" LIETUVIŲ SALPOS DRAUGIJA VOKIETIJOJE

Mielosios ir Mielieji "Labdaros" draugijos nariai ir rėmėjai, su naujaisiais 1979 metais, su naujomis viltimis ir pasiryžimais, bet... ir su naujais rūpesčiais ir abejonėmis, tiek asmeniškame tiek visuomeniniame gyvenime. Tas pat galioja ir mūsų "Labdaros" Draugijai.

Praėjusieji metai jos veikloje buvo pasekmingi, šalpa pajamos pirmą kartą Draugijos gyvenime viršijo dešimt tūkstančių DM., tiek pat išlaikė be kitų diplomantus ir Suvalkų Trikampyje didesnę skaičių paramos reikalingų.

"Labdaros" draugija, ypač remiant Suvalkų Trikampio lietuvių moksleiviją gauna paramos iš kitų kraštų ir užjūrio lietuvių pinigais ir rūbų siuntomis. Paminėtini Šveicarijos, Anglijos, JAV ir Kanados lietuviai ir jų organizacijos. Jau daug metų pastoviai remia a. a. Kun. Sen. dr. Petro Dagio suorganizuotas būrelis JAV - Woodhaven padeda atsūnčiant platinimui Kalėdinių atvirukų ir pinigų Vyduno Jaunimo Fondas Chi-

cagoje, palankiai atsiliepė paramą suteikiant Kanados Hamiltono lietuvių bankas "Talka" ir pavieniai kilnių širdžių rėmėjai.

"Labdaros" draugija įžengė į vienuoliktus savo veiklos metus. Per tą dešimtį metų draugijos veikla buvo gana kukli, prisilaikant pajamų. Draugija labai taupiai tvarkėsi, kad gaunamos pajamos eitų tik šalpa. Per visą dešimtmetį nebuvo išmokama jokių atlyginimų už darbą, nebuvo telefono ir kelionių išlaidų. Didesnis darbas - paruošti siuntinius moksleivijai į Suvalkų Trikampį, o jų išsiunčiama per 60 per metus, atliekamas be jokių atlyginimų Lietuvių Moterų Klubų ir pavienių rėmėjų.

S. ir J. Laukaičiai aukstinio jubilėjaus proga savo vaikų tarpe - Muenchene.

AR NE LAIKAS VIRŠŪNĖMS APSISPŖĖSTI DIRBTI TIK TAUTAI, AR IMTI POILSIO ATOSTOGAS?

J. Kelmas
Toronto, Ont.

1 metų be Jono Kardelio

L. Girinis

Dešimtis šaltų snieguotų žemų praėjo nuo anos dienos, kada visiems gerai pažįstamoms gatvėms išlydėjome Joną Kardelį keltonei be sugrįžimo. Buvo pats viduržemtis. Šalta, šerkšnota diena gaubė žemę, belapčių medžių viršūnes ir žmones, kurie atsiveikino prie kars-

to. Dešimtis metų nuo anos 1969-ųjų metų vasario 10-ios dienos. O atmintyje išliko valzdas žmogaus, apie kurį rašyti ar kalbėti nėra lengva. Tartum gyvą jį tebeamatome: tiesų, aukštą, ktekį prtekį pasidavusį, skubantį, bet visuomet turintį laiko nuoširdžiam žodžiui. Niekas jo nematėme susiterzinusio, pikto. Kiekvienam jis rasdavo žodį, kiekvienam, nesvyruodamas ištiesdamas draugišką ranką. Kiekvienas lietuvis jam buvo brangus brolis, kiekvienas kuo nusivylęs, jame rasdavo nuoširdžią užuojautą.

Aple amžnybėn išėjusius rašoma iškilta, šviesiai, ryškiai. Aple Joną Kardelį dar nė vienas rašantis ar kalbėtojas neparašė ir nepasakė per daug, nes jo šta žemėje kiekvienas išgyventa diena buvo skirtinga vertingaus tam tikslui-kad tėvyneje būtų gertau ir gražiau gyventi kiekvienam žmogui, kiekvienam lietuvui.

Kada žvelgtame į pageltusius istorijos lapus, matome, kad kiekvienas laikotarpis lietuvų tautai yra davęs asmenybės, kurtų, nors ir nebeturime, bet jos tartum žiburiai tebeatspindi iš praekties ūkanų. Buvo laikotarpis, kada buvusiu dvaru baudžiauninkas, lietuvų liaudies partizanas, šimtmečiais išneštojęs prigitimą kalbą, išdriso sukilti-išeti į laisvės kovą. Dr. Vincas Kudirkos Varpas kalbėjo jų kalba, atrėmė ir beraščių ar mažai raštingų, persekiamųjų knygneštų generaciją. Liaudis šviesėjo, šis sąjūdis ir pradėjo vadintis Varpininkų arba Liaudininkų sąjūdžiu.

Laisvės kovos sukurtuose, Jonas Kardelis, pats kilęs iš gilaus katmō bakūžės, negalėjo likti neutralių pusėje. Spaudai tebesant uždraustai, Vilniuje jis lanko kartišką medicinos mokyklą, bet nelegaliai gauna ir platina lietuviškąją spaudą. Laisvalaikis priklausė nelegalioms lietuvų draugijoms, mokost muzikos ir pats organizuoja

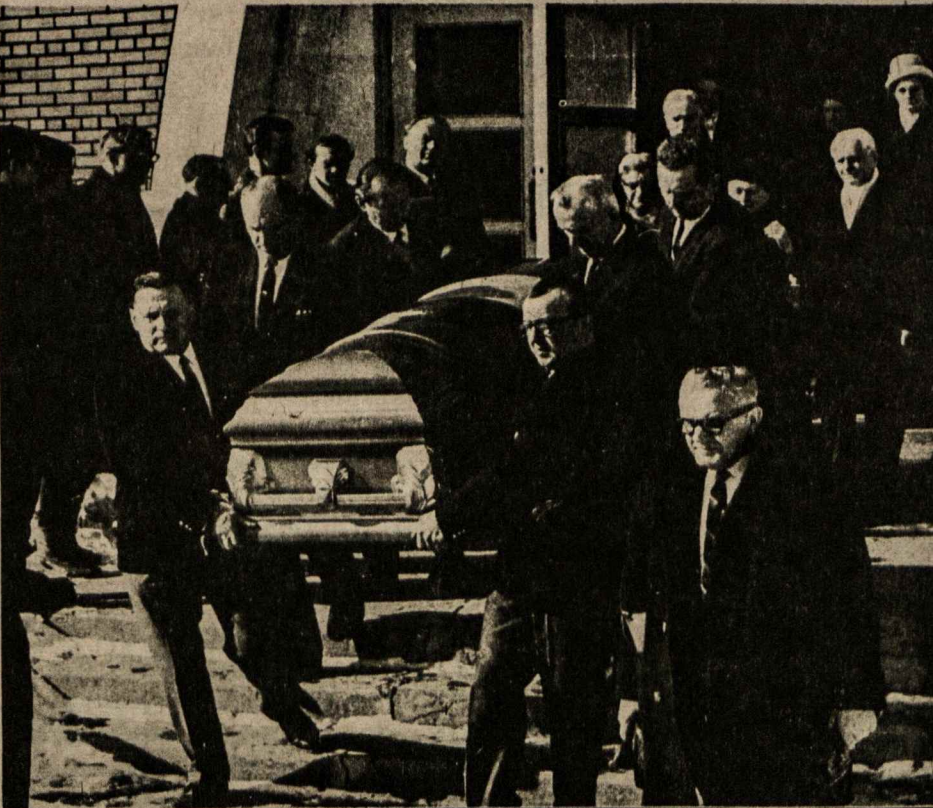
muzikintus liaudies ansamblius.

Po Pirmojo Pas. Karo, Jonas Kardelis grįžta Lietuvon, kurį laiką dirba Zarasų ligoninėje, kaip gydytojo padėjėjas. Tame laikotarpyje sukuria šetmos židni-veda Elžbietą Ractborskaitę, kuri lteka viso gyvenimo palydovė ir pagalbininkė. Netrukus, didele balsų dauguma jis išrenkamas Liaudininkų sąrašu į Stetgamąjį Seimą. Gyvendamas Kaune, Jonas Kardelis paskęsta darbuose ir pareigose. Jis išrenkamas nuolatiniu Seimo sesijų sekretorium, dirba Lietuvos Žinių redakcijoje ir stipriai įstijungta į įvairius Lietuvos valstybės kūrimo darbus. Tuo pat metu Elžbieta Kardelienė studijuoja muziką. Baigus studiją, tampe pirmavo Lietuvos Valstybės Operos soliste.

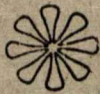
Okupacijų metais žurnalistas, kurte sutikdavo bent kiek pasitarnauti okupantui, buvo geriausiai atlyginam, ir J. Kardelis apturėjo gražiausių siūlomų propozicijų. Pasirinko savo kelią nedvejodamas. Neturėdamas net šiltesnio žeminto rābo, jis dirbo bevardžių žmonių gretose be jokio atlyginimo. Jis redagavo didžiulius tirražus išetnantį pogrindžio laikraščių " Neprtiklausoma Lietuva".

Išetvijoje Jonas Kardelis trgi stovėjo paprasto, etilinto žmogaus pusėje. Jis suprato jo rūpestį, jo stektus, jo širdį. Jis kalbėjo jam suprantama kalba. Nekaltatojo savųjų pažtūrų. Jaunystėje priklausė Lietuvos Liaudininkų idėjoms, jų ir laikėsi toliau, nebūdama fanatiku. Iki paskutinės gyvenimo valandos ntekuomet nesmerkdamo kitų žmonių istiktintumų, netetsdavo žmogaus. Pirmoje etlėje, kiekvienas lietuvis jam buvo brolis. Niekas štoje žemėje jam nebuvo arčiau širdies, kaip troškimas tam broliui lietuvui ir Lietuvai laisvės.

Prabėgo dešimtis metų nuo ano paskutinio atsiveikintimo. Prabėgs dar daug metų. Mūsų nebebus. Iki praekties užrašus tyrinėjant, atsčių kilmės studentas gal atras, kad būta ir tokių žmonių, kurie nešavaudėskat, neskatėtuodami laiko nē skatiko, gyveno lietuvų tautai. Vieno jų vardas buvo Jonas KARDELIS.

J. Kardelio laidotuvių metu, karstas išnešamas iš bažnyčios.

ŽODŽIAI ATISVEIKINANT...

"NL" REDAKTORIAUS dr. Henriko Nagio:

Tie, kurie žodžiui gyveno, žino-yra valandų, kai žodis bejėgis. Yra valandų, kai tylai-iškalbingiausia.

Tie, kurie žemę mylėjo, žino-atsisveikinimo sekundę žemės daugiau nebebus.

Tie, kurie žmogų mylėjo, žino-rie amžnybės vartų busi vienas.

Senųjų prūsų raudotojos galėtų ši vakarą išverkti aisčių giminės liūdės.

Pilki žemdirbiai ir beraščiai baudžiauninkai, bevardžiai savanoriai ir tylūs miško broliai turėtų stovėti prie Jo atviros karsto.

Turėtų budėti topoliai ir linguoti svyruokliai beržai.

Turėtų tyvuliuoti skaidrus ir permatomas, kaip ašara, šiaurės Aukštaitijos ežero vanduo.

Pilka pelenų spalvos skara apsigaubusi sukilėlių motina, turėtų Jo veidą užkloti linine marška.

Geltonas, kaip gintaras, Aukštaičių smėlis guli smėlio laikrodžio dugne.

Valanda yra atėjusi. Kartu su Jonais Bežemiais gulės ir Jis kada nors po sava lengva velėna.

Nieko nepasiėmė Jis su savim, nes Jo žemė ir žodis amžini.

Tie, kurie žodžiui tarnavo, žino-yra valandų, kai žodis bejėgis.

JONO KARDELIO PASISAKYMAS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS REIKALU (NL 1968 m. balandžio 17 d. laida)

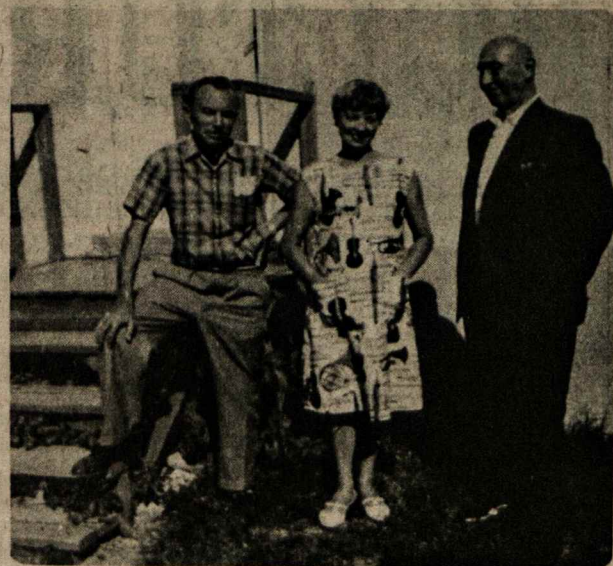
Bendruomenė. Tai didelis vardas. Didelis ir dar didėjantis. Ir, reikia manyti, kad jis dar labai išaugs. Jeigu jis jau dabar autoritetingas, tai netolimoje ateityje jis bus vienas autoritetingiausių, jeigu ne pats autoritetingiausias. O tai yra labai svarbus faktas, su kuriuo reikia skaičiuoti ir kuriu reikia kreipti didelį dėmesį.

Nepaprastai svarbu, kad Bendruomenė apjungia visus už Lietuvos ribų esančius lietuvius ir tuo sudaro pasauliniu mastu Lietuvos jėgą. O gi neginčijamas faktas, kad vienybėje-galybė. Ir šitą galybę turime tobulinti ir stiprinti.

Bendruomenėje, deja, dar yra spragų. Dar ne visuose kraštuose veikia Bendruomenė visa žodžio prasme. Dar pasitaiko ir bereikalingos trinties bei visokių nesklaidumų, kurių nėra kuo rimtai pateisinti. Tai dažniausia vietinio pobūdžio ir labai dažnai asmeninio, visiškai nepateisinamo, bet už tai, deja, sunkiausiai nugaliimo.

Atrodo, kad visus tokios rūšies nesklaidumus geriausia ir tvarkyti vietinėmis priemonėmis.

Perėinant prie "vietiniškumo", tenka sustoties savąja, Kanados Lietuvių Bendruomenė, kuri daugelio nuomone buvo pripažinta bene geriausiai susitvarkiusia. Jeigu tikrai taip ir yra, tai mums belieka savo Bendruomenę tobulinti. Tobulinti gi dar labai y-

Redaktorius Jonas Kardelis ir administratorius Pr. Paukštaitis su viešnia L. Kriščiukaitiene iš Hartford, Conn., prie redakcijos, 1967 metais.

ra kas. Reikia, kad Bendruomenėje dalyvautų daugiau tauriečių, kad jie dalyvautų Bendruomenės rinkimuose ir tuo renkamiems suteiktų didesnę autoritetą; reikia, kad ir medžiagiškai stipriau paremtų, nes medžiaginė parama yra didelis veiksnys; reikia, kad gausiau dalyvautume Kanados Lietuvių Fonde, kurio kapitalas skiriamas Lietuvos nepriklausomybei, o procentai-mūsų pačių lietuviybės palaikymui; reikia lietuvių kultūros puoselėjimui priemonių ir lėšų; reikia neapleisti ir savišalpos reikalų. Bus ir daugiau reikalų, jei rimtai ir nuoširdžiai dalyvausime lietuviškoje veikloje, kurią apjungia Bendruomenė.

Jonas Kardelis kalba Toronte, Lietuvių Dienos metu, 1966 m.

JONO KARDELIO PASISAKYMAS LIETUVIŲ NESANTAIKOS REIKALU (NL 1968 m. balandžio 10 d. laida)

Gyvename nepaprastai savotišką laikotarpį. Nemes vieni-lietuviai: visa žmonija. Perdėm reikiama blaškymasis, nepasitenkinimas esama dvasine ir fizine padėtimi, bet ir aiškus neradimas išeičių. Įsivyrąja noras ir siekimas "gyventi" neatsižvelgiant į jokiais sąlygas.

Kažkaip keistai nyksta sugyvenimas tarp didžiųjų srovių ir jėgų, tarp buvusių giminingų susigr-

pavimų ir net tose pačiose grupėse. Visur reikiama irzlumas, nervingumas, nepasitenkinimas. Kažko norima, bet ko-neaišku.

Mūsų lietuviškoje išei-vijos bei tremties visuomenėje paskutieniji dvidešimt penkeri-dvidešimt metų padarė didžiulių pakitimų. Išnyko arba baigia nykti senieji susigrūpavimai bei organizacijos. Daug senų veikėjų nuėjo į nebūtį, kiti traukiasi arba išstumiami pačios gyvenimo raidos. Esamųjų tarpe daug pasimetimo, apatijos. Iškylo nauji žmonės su nauja galvosena, nauja taktika. Bet ir tų naujų jėgų tarpe daug nesutarimo, prieštaravimų ir, atrodo, nenoro išsiaiškinti rimtai akademiškai ir pasiduoti logikai.

Paskutiniiais laikais išeičių drumscia santykių su Lietuva naujieji reikiškiai. Iš to kyla painiavų. Vieton jas išsiaiškinti, pradedama ieškoti kaltininkų. Vieni mano, kad nėra orakuliškai pajėgios vadovybės; kiti mano, kad besiveržiasis gyvenimą jaunimas neturi patirties ir pakankamai gyvai fikrovė apčiuopiančių žinių todėl per daug nukrypstančių į šalis; tretii mano, kad iš viso mūsų tautos istorija klaidinga ir ją reikia sunieškinti, kad galima būtų ką nors nauja tobuliau sukurti. Žodžiu, ir čia pasimetimas ir išsiblaškymas.

Tokių faktų akivaizdoje kai kas laukia, kad visas pajniavas išspręst trečiasis Pasaulio Lietuvių Seimas ir nušvies atetiės kelius. Bet vargu to galima laukti. Visuotinis pasimetimas negali sudaryti Seimui palankių darbo sąlygų ir padaryti labai praktiškų sprendimų. Ypač, kad šioje neaiškumų padėtyje ir Seimo organizatoriai visiškai tyli ir nieku, net eiline informacija nesireiškia, nors Seimas artinasi labai greit.

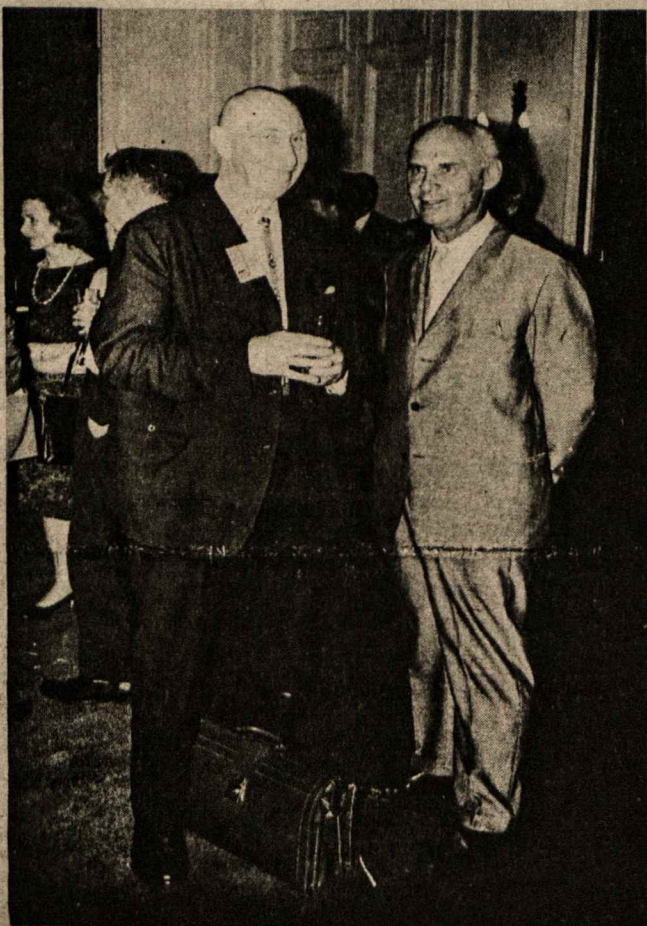
Kas gi daryti? Atrodo, kad reiktų klausimus ramiai ir rimtai svarstyti spaudoje.

Šviesa - Santara vieną sritį-santykius su Lietuva-pajudino. Bet neatrodo, kad plačiai ir visapusiškai. O šis reikalas yra vienas iš pirmaujančių. Jo pagrindu vyksta jau žymūs nesusiipratimai. Ir vis dar giliau bremdama į nesutarimus, nesusiipratimus; vis daugiau ir vis pikčiau vieni kitus kaltiname, kartais nebandant argumentuoti pasisakymus.

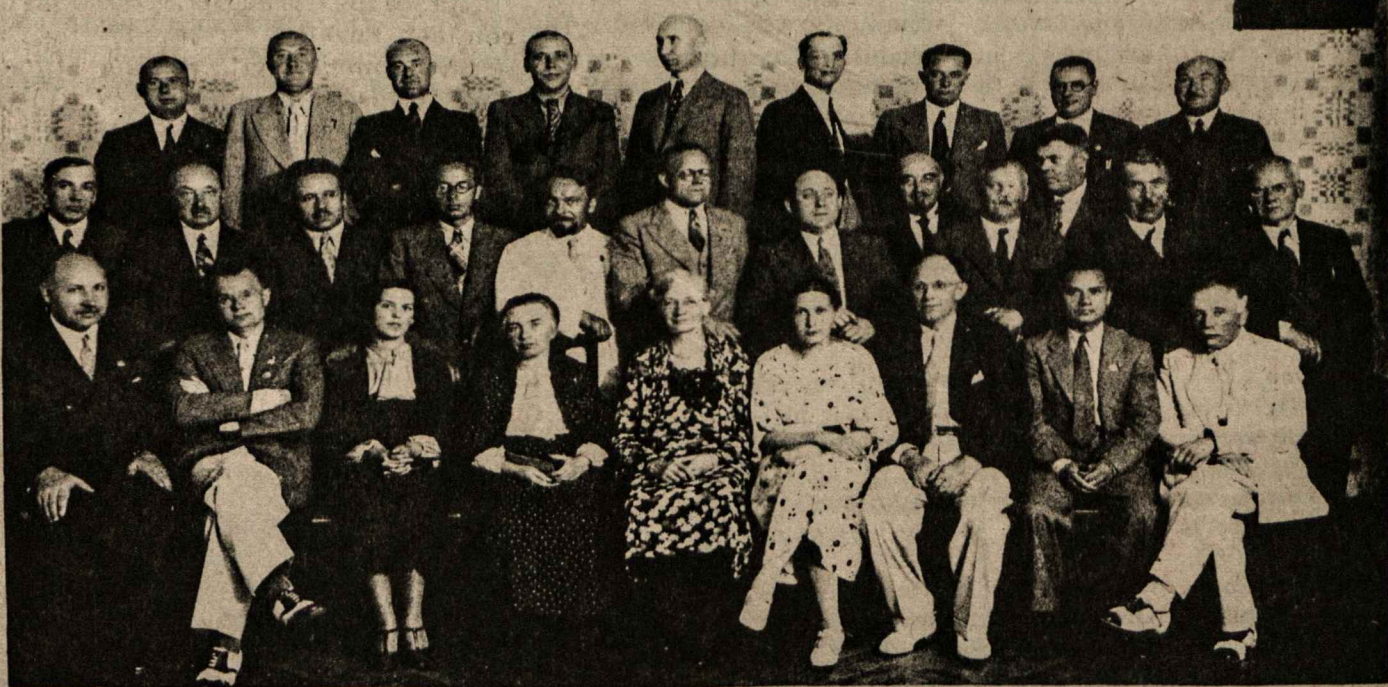
Reikalas gi yra visų bendras ir tas pat. Tai, kodėl nepajėškoti išsiaiškinti, susitarimo?

J. Kardelis

3 psl.

Jonas Kardelis su savo bižuliu M. Mackevičium, LVLS pirmininku. 1979. 11. 7

1935 metais, Lietuvoje, Pirmojo Pasaulio Lietuvių kongreso metu - J. Kardelis viršuje centre.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

JONAS KARDELIS BUVO PRADĖJĘS RAŠYTI SAVO ATSIMINIMUS. DEJA, JIE LIKO NEUŽBAIGTI IR NEPERŽIURĖTI. NEIŠBALANSUOTI. KAI KAS BUVO SPAUSDINAMA ŽURNALĖ SEJA 1969 IR 1970 METAIS. DALĮ PATIEKIAME ČIA, JO 10-LES METŲ MIRTIES SUKAKČIAI PRISIMINTI.

Jonas Kardelis
ATSIMINIMAI

Jaunos lietuvaitės sveikina sukaktuvinką 75-rių metų progą.

Manoji gimtinė

Girdžiūnų, tarmiškai - Girdžiūnų, kaimas, Rimšės valsčiaus, Zarasų, carinės okupacijos laikais - Novoaleksandrovsko, apskrities, baudžiavos laikais priklausė Rimšės ponui Rimšai, kurio pavarde buvo pavadintas ir miestelis, tapęs valsčiaus centru.

Mano vaikystės laikais kaime, kuris radosi prie vieškelio iš Dūkšto-Rimšės į Drūkšius-Pelekus-Apsą-Brėslaują, buvo 13 pirklių, atseit - 13 atskirų šeimų. Turėjo 6 valakus žemės po 18 dešimtinių kiekvienas. Šis plotas buvo keturkampis, kurio ilgis apie 1,5 ir plotis apie 1 kilometrą. Vienu galu atsirėmė į didelį Apardų ežerą - kaimo džiaugsmą, pasigėrėjimą ir naudą. Taip pat atsirėmė dar Bjeniuų, Žibakių, Čepukų, Naujadvario, Vilkočių ir kitų kaimų žemės. Per ežerą pirmosios rusų okupacijos metu ėjo Rusijos-Lietuvos siena.

Apardų ežeras priklausė valdžiai. Jį dažniausia nuomodavo Rimšės prekybininkas Chaimas Aronas, garsus tuo, kad turėjo 22 vaikus, kurie visi buvo gyvi ir sveiki. Ežerą gražiai puošė sala, kurioje augo senas topolis. Medžio žievė buvo išrašyta pjaustiniais, kaip pasakodavo senelė, dar Napoleono laikais, o taipogi ponų, kurie dykinėdami prsimanydavo visokių "zabovų". Didelę ežero dalį supo pelkės ir jį, kaip žemiau gultinį, subėgdavo vandenys iš daugelio apylinkės ežerų - Ilgių, Alksno, Žilmo, Rūžo, Prūto, Gilūto ir kelių mažesnių. Ežeras priklausė Lašmens, Drūkšės, Dysnos, Duguvos baseinui.

Gimtinės laukai nuolaidūs į Apardų ežerą. Kitu galu pakyla į augštumas, kurios viena šaka susilieja su Kalninės augštumomis, o kita - nusidriekia į Zarasų augštumas, supančias Zarasų ežerus. Kalvota, su žymiomis ledynų laikotarpio morėnėmis liekanomis, vieta savotiškai veikė mūsų žmones ir atsispindėjo jų neramiam, gyvam ir įvairiam būde.

Tėvų sodyba buvo kvirtorji iš Rimšės pusės. Trobų išdėstyme pirkia užėmė keturkampio kiemo pusę, svirnas, daržinė, kiaulinykas ir karvinykas - antrą kiemo šoną. Arklinykas, stovėjęs stačiu kampu į karvinyką, užėmė trečią kiemo šoną, sodas - ketvirtąjį. Į kiemą vedė vartai, įtaisyti tarp pirkios ir svirno sąsparaų. Už vartų į vieškelį ėjo "ulyčėlė", aptverta, kaip ir visi daržai, tvoromis. Ant šitų tvorų susėdė kaimynai svarstydamo sekmadieniais visus kaimo klausimus, aptardavo politines žinias ir, kas man ypač įstrigo atmintin, dideliu susirūpinimu ir baime spėliodavo grįžimą baudžiavos, kurios negeroves girdėjau iš senelės, ėjusios baudžiavą. Buvau prisiklausęs bausių pasakojimų apie nekaltų žmonių plakimus, baudžiaininkų mainymą į šunis, sunkiausius darbus, bado metus ir amžiną baudžiaininkų skurdą, nuolatinį maisto trūkumą ir maišymą į duoną samanų, pelų ir t.t. Baudžiavos įvykių dėstymai man buvo labai įspūdingi ir veikė mano jaunystės brendimą. Ūkininkų rūpestis, kad negrįžtų baudžiava, paliko man stiprų įspūdį. Mūsų kaimiečių išgyvenimai, kad gali grįžti baudžiava, buvo labai gilūs. Jie pasirėmė ant tvorų spėliojo, aimanavo ir sunikiai dūsavo. Klausydavusi šių kalbų ir mane patį apimdavo neišpasakyta baimė.

Keturkampio sodybos ploto viduryje stovėjo trobos, apsuotos daržų ir sodo. Gale sodo buvo skanaus vandenio šulinys. Sodybos pakraščiais augo medžiai. Prie "ulyčios" - topoliai, žilvyčiai, vyšnios, amerlios, o žemesnėje sodybos vietoje, kur buvo pieva, perskirta griovelio vandeniu nutekėti, augo didžiulis, storas ir labai augštas topolis, kuris taklinamas savo jaunos šeimos, atsiradusios iš jo sėklų ir šaknų bei kelių beržų, vėjų ir audrų metu rodytė rodė gamtos stichijos viešpatavimo laipsnį.

Malonu būdavo pavasariais džiaugtis medžių žydėjimu ir nepaprastu kvėpėjimu. Atrodė, kad visas sodas lyg juda, skrenda, pagautas baltųjų žiedų - drugelių aromato. Vasarą malonu būdavo pasivaikščioti vaisius brandinančių vaismedžių pavėsyje ir grožėtis obuolių, kriaušių, slyvų įvairumu, o rudenį nuo sunkių, paramstyty šakų, raškoti vaisius ir ruošti juos žiemai - spalvingus ir kvapnius.

Per sodą ėjo takelis ligi šulinio ir toliau į laukus, į keliutę, kuri vedė iki pat Apardų ežero. Tat buvo mylimiausia ir daugiausia mindoma keliutė, ypač, kad ji taip pat vedė į raistą, kuriame visada būdavo daugybė visokių paukščių-strazdų, varnų, tetervinų. Apardų ežero ir raisto pakraščiais gyvendavo garniai, tilvikai, antys žuvėdros ir kiti kitoki.

Tėvas labai mylėjo ūkį. Sodyba visada būdavo tvarkinga, švari, graži. Sodus buvo ypatingoje globoje, aptvertas stačia tvora, vadinamu "tuinu".

Pasidalinę valaką žemės pusiau, tėvai statėsi sodybą, vėliausiai - gyvenamąją namą. Atsimenu ką tik pastatytą naująją pirkia. Tat pirmasis mano prisiminimas iš kūdikystės laikų, įsėdęs taip giliai atmintin, kad tajį naujosios pirkios vaizdą ir dabar regiu. Greičiausiai jį prisimenu todėl, kad buvo palydėtas nepaprasto įvykio. Tuomet buvau apie vienerių metų amžiaus. Ropinėjau už stalo ant suolo, kuris tysojo visu pasieniu. Namas buvo ką tik pastatytas, be grindų ir dar nesutvarkyti pašaliai.

- Žiūrėkite, rupžės prasikasė į pirkia pro pamatus, - sušuko mama, rodydama į pastalę ir pasuoelę, virš kurios aš ropinėjau. Šie žodžiai buvo man labai įspūdingi ir tą momentą ir naujosios pirkios vaizdą ir dabar gražiai atsimenu.

Pirkios vaizdas buvo visai paprastas. Viduje didelis keturkampis kambarys, kurio pietinėje sienoje, nukreiptoje į kiemą ir sodą, buvo du langai, vakarinėje ir šiaurinėje pusėje - po vieną langą, rytinėje - durys į priemenę arba "priungį" (priemangį). Visą kampat tarp šiaurinės ir rytinės sienų užėmė didelis, aukštas, su "pripečkū" pečius. Pripečke buvo plyta vienam katilui, kuriame virdavo vakarienę. Pečius molinis, plūktas. Pečiuje buvo verdamas maistas ir kepama duona dideliais kepalais, kurių vieno užtekdavo visai šeimynai per ištisą savaitę valgyti. Žiemos metu ant pečiaus vykdavo didelė dalis gyvenimo, ypač vaikų, kurie turėdavo šiltą vietelę, kai grįžioje - "pirkioje" ne visada būdavo pakankamai šilta. Ant pečiaus šilimos netrūkdavo, nes, nors ir tik vieną kartą per dieną pakūrentas, pečius būdavo šiltas. Aukštojo pečiaus žemesnioji dalis, vadinama "puspečkė", kuri jau nebūdavo tokia šilta, kaip pečius ir todėl ant jo žiemos metu kas nors miegodavo - senelė arba piemuo, kuris buvo samdomas iki aš paaugau ir pradėjau ganyti gyvulius.

Pirkios pasieniuose buvo trys lovos - tėvo, motinos su vaikais ir senelės. Laisvuose nuo lovų pasieniuose stovėjo ilgi ir platus suolai. Prie stalo, iš pirkios vidaus pusės, stovėjo "zaslanas", ant kurio pietų metu susisėdavo dalis šeimynos, kitu metu verpdavo motina arba senelė.

Beje, po pečium buvo "papečė", kurioj naktį, žiemos metu, sutūpdavo vištos. Dieną jos išleidžiamos į "aslą", kuri buvo iš plūtkto molio. Vasarą vištos pasilikdavo lauke.

Ant sienų kaboję šventųjų paveikslai, kurių gražiausia - kažkokio dailininko pigią šv. Marijos reprodukciją, tėvas įtaisė lyg ir į koplytelę su atidaromomis stiklinėmis durelėmis. Tarp stiklo ir paveikslų dar buvo likę kiek tuščios vietos ir čia tėvas laikydavo tai "expelerį", tai sachariną, tai dar koki retą ar labai brangų daiktą... Visi šventųjų paveikslai tėvo buvo įreminti ir pridengti stiklu.

4 psl.

Gale stalo palubėje kabėjo žibalinė. Jos pakabinamoji viela buvo išvesta pro lubas "ant pirkios", virš lubų ir čia ji permesta per bloką galėjo būti kilnojama žemyn ar aukštyn.

Prie pečiaus buvo "kanikas", toliau spinta, kuriuose buvo dedami indai ir šaukštai, šakutės, peiliai. Po "kaniku" ant lentynų buvo dedami katilai ir kiti daiktai. Pečiaus kampe stovėdavo "kačerga", "pušinė", "čepelykas" ir šluota. Gale stalo stovėjo "kerelis", kurin buvo įbestos šakės tinklams matuoti. Mano tėviškėje, žiemos metu, tinklus megzdavo tėvas, piemuo, senelė, kai neturėdavo verpatės, šia proga ir motina prisėdavo tinklų megzti. Kai paaugome, tai ir aš su broliu Petru turėdavome šį darbą dirbti. Koks tat būdavo nuobodus vaikams darbas - sunku ir įsivaizduoti. Iš anksto buvo nustatyta kiek aršinių turėjome per dieną numegzti... "Norma" būdavo tokia, kad ją vos galėdavome tesėti...

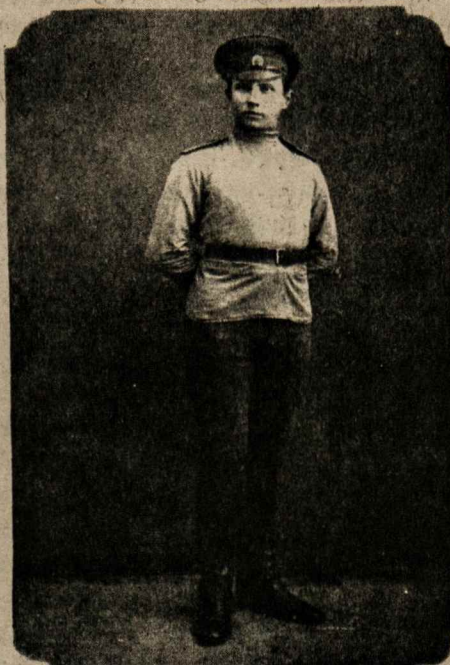
Tinklų mezgimo uždarbis buvo menkas. Kanapes pirkdavome krautuvėse, Reikėdavo jas suverpti į siūlus ir tinklus išmegzti. Visa šeima per žiemą išmegzdavo vieną tankų 100 sieksnių tinklą. Jį tėvas veždavo į Vidžių turgų parduoti. Gaudavo apie 28-36 rublius. Kaimos dydis priklausė nuo pasiūlos ir paklausos. Atmetus kanapių pirkimo išlaidas, už ilgų žiemos vakarų visos šeimos darbą likdavo apie 15-18 rublių uždarbio "iš šalies".

Carinės Rusijos okupacijos metais žiemą pasitaikydavo uždirbti bevežant "štabelius" iš miško į geležinkelio stotį arba vėjojant Apardų ežero eketėse. Ežero nuomininkas Chaimas Aronas mokėdavo už žuklavimo dieną po 20 kapeikų, pridėdamas šiek tiek žuvis, jei daugiau pagaudavom.

Iš pirkios vienintelės durys vedė į priemangį, kuris buvo taisyklingas keturkampis. Prieš duris iš pirkios buvo durys į kamara. Čia stovėjo "kuparai" su audekiais, kabyklos su drabužiais ir viena lova tėvams vasarą miegoti. Kamaroje buvo nedidelis langas į sodą. Grindys lentinės. Stovėjo dar staliukas ir kėdės. Kamara buvo ir svečių kambarys.

Iš priemangio kitos durys vedė į "pirkaitę", kuri užėmė pusę "kito namų galo". Taigi, vienam namų gale buvo pirkia, per vidurį namų - priemangis ir kitas namų gale padalytas į dvi lygias dalis - kamara ir pirkaitę. Pirkaitėje stovėjo aruodai, kuriems pilti, girmos javams malti, piesta maliniui grūsti ir pečius. Čia pat laikomai žiemai užrauginti burokai ir kopūstai, o taip pat morkos, griežčiai, kopūstų "rasodai", burokai, ridikai, svogūnai ir kitos daržovės. Čia buvo ir visokios rėčkos, niekočios ir kita. Du maži langiukai menkai tepraleisdavo švi esą.

Jonas Kardelis

1916 metais - carinės Rusijos armijoje - kariuomenės gydytojo padėjėjas (felčėris).

Jonas Kardelis V. Krėvės literatūrinės premijos - jury komisijos narys - itekiant premija M. Katilrakiui.

Iš priemangio laiptai vedė į aukštą. Po laiptais būdavo laikomas vežimas smėlio takams pabarstyti, klanams užpilti ir t.t. Iš priemangio lauką buvo dvejios durys - didžiosios į kiemą ir mažosios "durelės" - į darželį, kuris žydėjo tarp namų ir kaimo kelio - "ulyčios" bei dviejų "ulyčelių" - mūsų pačių ir kaimynų Kavaliauskų. Kai pasigirdavo apylinkėje vagystės, tai priemangyje būdavo laikomi pakinktai, pavalkai, šlajai ir lankas.

Rusų persekiotoje mokykloje

Ryškiausias prisiminimas, užsilikęs gyvas atmintyje ir vaizduotėje, tai bandymas mokytis slapoje kaimo mokykloje. Buvau apie trejų metų. Turėjome piemenį, kuris taip pat nemokėjo skaityti. Tėvas jautė pareigą tą piemenį ir savo vaikus išmokyti lietuviškai skaityti. Slaptoji lietuvių mokykla kasdien keitė savo vietą ir kėlėsi, iš namų į namus tų ūkininkų, kurie leido savo vaikus mokytis. Piemuo lankė šią mokyklą. Iš eilės mokykla atėjo ir į mūsų namus. Tėvas bandė ir mane įrašydinti mokyklon. Gal jis norėjo išbandyti mano sugebėjimus, o gal - įprantinti mokytis ir dirbti.

"Derektorium" - mokytoju buvo tėvo brolis ir mano dėdė Juozapas Kardelis. Jis mažai žemės turėjo ir vertėsi visokiais amatais - zakristijono, kaimo mokytojo ir t.t. Mėginau mokytis. Pasodino mane gale stalo. Matyti, buvau dar visai mažas, nes ant suolo iuko padėjo susuktą gniužulą kailinių, kad aš galėčiau sekti elementorių... Tėvas tuoj pamatė, kad šion mokyklon netinku. Buvo 10 mokinių. Stigo lietuviškų knygų, paprastai, maldaknygių. Dauguma vaikų mokėsi skaityti iš lenkiškų maldaknygių, o tėvas buvo pasiryžęs mane mokytį tik lietuviškai. Dažnas lietuvis, pramokęs skaityti iš "derekatoriaus" lenkiškos maldaknygės, ją skaitydavo visą amžių, kartais nesuprasdamas ką skaito.

"Derektorius" susodindavo vaikus aplink stalą, parodydavo jiems raides ir liepdavo slobizuoti - be a-ba, be u-bu, be o-bo, be i-bi ir t.t. Visi vaikai garsiai kiekvienas sau skaitė. Namuose, kol vyko mokslas, būdavo tikras "kagalas" - įvairių garsų kokofonija, lyg žydų maldos namuose, kai jie meldamiesi gargaliuoja visokiais balsais. Neklauzadoms sudrausti, pasileidusiems vaikams suvaldyti ir tinginiams paskatinti mokytojas turėdavo didoką beržinį zagarą, kuriuo sušėrdavo nusikalčiusius. Spėju, kad šitoks pamokymas buvo ne tiek skausmingas, kiek negarbingas.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

algimanto skiltis

POŠVENTINIAI APMĀSTYMAI

Nesentat praeėgusios dienos, praleistos senajame šventės daug kam iš mūsų kontinente tiksliai ir planiškai reikišė ir pridėtinės poilsio dienas. Tam tikra, reikišė nevisai maža dalis tautiečių / ypač dirbančių auto pramonėje/ turėjo kasmetinės atostogas tarp Kalėdų ir Naujų Metų. Žinia, toks laisvalaikis teikė visai neblogą progą žmonėms daugiau susitikti, pabendrauti, mintimis pasidalinti. Pokalbių metu, aišku, dauguma teltė bendrąsias lietuviškas temas. Pirmoje eilėje, atrodo, didžiulį dėmesį ir susirūpinimą buvo sekamas ALTOs ir VLKO vyr. vadovų užsitęsę rinkimai. Šandien, tai jau praėttis, bet švenčių laikotarpiu bendrosios nuomonės rodė, kad ypač buvo pergyventas faktas, jog tuo metu į vadovaujančius postus kaip ir nebūta tikrai išrinkti asmenybė. Tai yra, kandidatai, kurie pajėgti ne vien tik vadovauti, bet kartu ir jungti gerokai pabirus nuomones, veiklos formas ir turėtų pakankamą svorį ir prestižą savųjų ir svetimųjų akyse. Tiesa, rinkiminius procesus buvo tikrai demokratinius, tačiau partinė aritmetika, tegu aiški ir netiko neslepianči, kažin ar pilnai atsiliepė laiko ir realybės reikalavimams. Tad ir iškasi šandien dar sunkiai atsakomas klausimas, ar tų minėtų dviejų institucijų persitvarkymas, lyg ir nauji vardai ir veidai, reikš lietuviškųjų veiksmų stiprybę ar stiprinimą. Turėtime vilti, kad šilgy ir miorinė gaida, yra dar ne vietoje ir ne laiku reiškiama.

VLKO pirmininkas dr. K. J. Veliūnas, besitraukiantis iš pareigų.

Pokalbių metu itin šilto mis spalvomis buvo atsilepama apie artėjantį Jaunimo Kongresą, šį kartą Europoje. Džiaugtas, kad iki šiol turimos žinios rodo, kad po truputį viskas konsoliduojasi, aiškėja ir vykstante, tiek ir atdaras akis ir ausis galdyvat, tiek ir svečiai, bus limtams poslinkiams Vattirūpestingai globojami, ir

TALKA

(HAMILTON) CREDIT UNION LIMITED
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

"TALKA" AUGA IR DIDĖJA

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas TALKA, pultartai mūsų kolonijoje vadinamas banketu, įkurtas prieš 24 metus, jau yra giliai įleidęs šaknis lietuvių ekonominiame gyvenime. Pradėjęs pirmuosius savo žingsnius labai kukliomis sumomis ir nedideliu nartų skaičiumi, per eilę metų išaugo, išbujojo į stiprų milijoninį vienetą. Šandien būtu sunku įsivaizduoti Hamiltono lietuvius be savojo Talkos bankello, kur palankioms nartams sąlygomis yra taupoma bei skolinama, o iš gauto pelno didelės dolerių sumos skiriamos lietuviškiems kolonijos reikalams.

Dabartinu metu nartams taupytojams Talka moka už laikomus pinigus čekių sąskaitose 6% su nemokamu čekių rašymu. Už sutaupas /savings/ mokama 9,5%. Terminuoti depozitai vienu metų terminu gauna 10,25% ir trijų metų terminu 10%. Labai populiarius nartų tarpe yra registruotas pensijų taupymo planas, kuris yra atleidžiamas nuo pajamų mokesčių /income tax/ ir už jį mokama 10%. Priskaitant procentą, kurį pailiekami štam plane, už kur tuos lrgi nereikia mokėti pajamų mokesčio. Šalta mokamų aukštų procentų, yra dar nemokamas gyvybės draudimas iki 2.000 dol. už laikomus pinigų arba sutaupų sąskaitose. Šis draudimas pilnai galtoja ir sulaukus 70 metų amžiaus, jei pinigai buvo įdėti prieš sueinant 55 metus amžiaus ir tie pinigai nebuvo pajudinti - išimti ir po to vėl įdėti atgal. Taipgi tas draudimas, jei sąskaitos bendros arba "joint" dviejų asmenų, tai mirties atveju veikia tik tam, kurio vardas pirmas yra įrašytas.

Nartams išduodamos asmeninės paskolos iš 12% ir jos lrgi yra nemokamai apdraustos mirties arba visiško invalidumo atveju iki 10.000 dol. Neklinojamo turto paskolos išduodamos iš 11% iki 75% turto vertės, bet ne daugiau kaip 80.000 dol... Dabar labai didelė Talkos pinigų dalis yra išskolinta neklinojamo turto paskoloms, žymiai mažiau asmeninėms paskoloms.

Patį Talkos raštinė yra įsikūrusi nuosavoje namuose 830 Main St. East, kurie buvo nupirkti 1971 m., atremontuoti ir pritaikyti bankiniam reikalams. Raštinė yra patogioje miesto dalyje su didele aikšte nartų automobiliams pasistatyti, kai atvykstama į Talką su reikalais. Dabartinu metu raštinėje nartus aptarnaudami dirba pilną laiką 6 tarnautojai.

Talkos Valdyba stengiasi sudaryti sąlygas, kad taupytojai gautų geresnį procentą negu kitur, o taip pat skolintojai, kad palankesniems sąlygomis galėtų pasiskolinti.

lygomis galėtų pasiskolinti. Tos pastangos duodavo iki šiol gerus rezultatus ir patenkintus visus nartų poreikius, iš gauto pelno paskirtos stambtos sumos lietuviškiems reikalams. Didžiulias dėmesys buvo skiriamas lietuvių mokykloms ir jaunimo organizacijoms. Praeitais 1978 m. buvo pasiskirta ir išmokėta: Hamiltono vysk. M. Valančiaus Šeštadienio Mokykla 4.000 dol., Vasario 16 Gimnazija Vokietijoje 2.000 dol., Sporto Klubui Kovas 1.000 dol., Pasaulio Lietuvių Dienoms Toronto 1.000 dol., Londono Šeštadienio Mokykla 750 dol., Dramos Teatru Aukuras 500 dol., Mergaitė Choru Aidas 500 dol., St. Catharines Šeštadienio Mokykla 250 dol., savakrašėtiams Tėvų Tėvų Žiburiai ir Neprisklausoma Lietuva po 200 dol., Hamiltono Lietuvių Studentų Radio programa 150 dol., Hamiltono Lietuvių Šachmatininkų Klubui 150 dol., ir kitiems mažesnioms sumoms. Iš viso buvo pasiskirta 11.715 dol. Per savo veikimo laikotarpį iki šiol Talka yra parėmusi lietuviškiems reikalams 89.311 dol. suma. Tai dar ne viskas, nes be to, lietuviški Kanados laikraščiai papildomai paremti dedant nuolatinius pastovius skelbtimus, kurie trgt sudaro gražias sumas.

Kredito Kooperatyvo Talka metinis balansas už 1978 m. buvo suvestas 12.592.710 dol. suma.

Per metus padidėjo virš 2 ml. dol., arba 20,7%. Nartai laiko šerų sąskaitoje 10.045 dol., čekių sąskaitoje 897.758 dol., sutaupose /savings/ 4.448.564, terminuoti indėliai 1 m. ir 3 m. sudaro 5.443.000 dol., registruotas pensijų taupymo planas 1.312.709 dol. Nartams išskolinta asmeninių paskolų 753.940 dol. ir neklinojamo turto 10.215.839. Gautas šių metų grynas pelnas 60.769 dol. Dabar turima 2123 nartai ir skolintojų 589. Vidurkis vieno narto laikomų pinigų yra 5.700 ir vienam skolintojui tenka 18.624 dol. paskolos.

Talkos Valdyba praneša visiems nartams, kad yra nutarusi šaukti metinį nartų šėrtininkų susirinkimą 197 m. vasario mėn. 25 d., sekmadienį, 4 val. p.p., kuris įvyks Jaunimo Centro salėje, 48 Dundurn St. North, Hamilton, Ont.

Nartų registracija pradedės 3 val. p.p. Dienotvarkėje bus valdomųjų organų pranešimai, Auditoriaus atveiktinimas 1979 m., valdomųjų organų rinkimai. Laukama gausaus nartų dalyvavimo, nes metinis susirinkimas sustdomėjimas didėja: 1979 m. atvyko 150 nartų, 1978 - 167 nartai. Stasys Dalius

KREMI VEIDRODŽIAI

AŠ UŽ TEISYBĘ

Tetsybę savant, aš visada už tetsybę. O kas kalba tetsybę, tai aš - pagal tetsybę - palaikau tą tetsybę. Todėl ir Tado Tolivaro "N.L." 1973 m. 48 nr. pasakytą tetsybę labai remiu pagal tetsybę. Tik į jo pastūlymus drįstu pastūlyti ir savo pastūlymus

Pavyzdžiui, popetžius Karolis Wojtyla pasakė ne "broliams lietuviams", o "broliams lietuviams", tai skubu tą naują formą įsivaizduoti, pirmas rodau pavyzdį, ir nuo šio momento nebesakysiu "tetsybę", bet "tetsybių". O laikydami tetsybių, pereinu prie kito T.T. pastūlymo, tai popetžiu dovanų ir jų ištekių reikalui.

Didžiulias tetsybių, kaip jas turi išteikti moterys. Kadangi jos gražios išvaizdos, amžiaus dar tik vidurkis, tai pagal T.T. ir išteiktas dovaną turėtų būti rinktinės ir trumpakabės... Tik dėl dovanos dydžio, tai reikėtų prieštintis - \$5.000-6.000? Tik ne pas ubagą eiti! Tai nartų žmogaus pantektinimas

ir savęs apjuokimas. Jei taip \$500.000 tai kaip ir drąstau, bet gertausta 5 ar 6 ml., tai su tokia sumele jau drąstau žengti prte Sosto.

Pagalitau, tie choleros - Brazniskų advokatai. Tik įsivaizduok, paėmė 17. tūkst. dolerių ir pateltd! Bet ko iš musulmonų norėt? Reikėjo imti advokatus gerus kaitikus, kaip kad Amerikoje turim, vieną senesnį Vincą ir kitą gana jauną Viktorą, tai už tą 17 tūkst. dolerių tu Brazniskų čia ir kvapo nebūtų ilkę. Tte mtnēt "gerieji" turi tokią galybę asmenų kaip tik iš ten ir kelią į ten ras užsimerkę. Taigi, bendromis jėgomis vieną naktį tuos Brazniskus į maišą, užrišam, keilią žinantiems ir rankas ir "priamo v Moskvu". Ar taip nebūt gerai? Aišku, jei kas turit geresnį planą, tai prašom. Aš ne dėl garbės, kad mano pasiūlymas praėitų, o tik dėl bendro reikalo ir tetsybių.

Teisybijes Mylėtojas

CHICAGO:

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKINĖ

Š. m. vasario 4 d. Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinė susaukė narių metinį susirinkimą. Užgavėnių Balius planuojamas, kovo 4 d. VI. Putvio minėjimas. Visi šie įvykiai vyks savuose Namuose. Susiorganizuota ir Vasario 16 dienos šventė. Ši Rinkinė gerai tvarkosi, įstoja naujų narių. Skiriamos iš pelno sumos radio programoms ir spaudai.

Džlugu, kai tai supranta Reikėtų ir kitoms organizacijoms kiek galint remti komunikacijos priemones. Kas bus iš tų milijoninių fondų, jei nebus klausytojų, skaitytojų, nes bus atpratę nuo lietuvių radio ar spaudos? NAUJA LIETUVOS AIDŲ VALANDA

Radio programa Lietuvos Aidai atidarė skyrių St. Petersburg, kurią globoja Komitetas, ved. K. Kleivos ir vyksta kas šeštadienį 5:30 v.p.p. 1110 AM banga.

Chicagoje LA pridėjo valandą šeštadieniais nuo 7-8 val. v. 1490 AM banga. Programai išlaikyti rengiamos metinė vakarienė su nine programa ir šokiais balandžio 21 d. Jaunimo Centre Pakvietimai gaunami LA raštinėje ir Marginiuose.

1974 m. Klubas išleido 436 puslapių knygą "Lietuvos Policija Įstatymų ir Tvarkos savanoris - kūrėjas. Vyčio Kryžiaus Kavalerius. Pa-

laikotas sausio 20 d. sv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse Chicagoje. Jis buvo uolus lietuviškosios spaudos bendradarbis, parašęs 490 psl. knygą "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės", kurią išleido lietuvių veteranų sąjunga Ramovė. Šios knygos paruoštas antrasis tomas liko rankraštyje.

Buvusios Lietuvos Policijos Veikla

Išlikę gyvi, buvę Lietuvos policijos tarnautojai, įsikūrę Chicagoje, 1955 m. įsisteigė Klubą Krivulė. Kasmeti Klubo narių susirinkimuose yra renkama Klubo Valdyba. Šiems metams išrinkta: Algirdas Reivytis - pirmininkas, 1228 Lloyd Ave., Lombard III, 60148, tel. 627-5421; Večislavas Brazas - vicep., 4732 West 99 Pl. Oak Lawn, Ill., tel. 423-3517, Antanas Abraitis - sekretorius, Antanas Skuodžius - kasininkas ir Pranas Janulis - parengimų vadovas.

Iš Klubo kasos šiais metais pasikarta aukų: Romas Kalantos paminklui ir Klubo nariui Paulauskui, nukentėjusiam nuo gaisro, po 100 dol. Lietuvos Aidams, Sophie Barcus ir Margučio radio programoms paremti, Laisvajai Lietuvai, Naujienoms ir Draugui po 20 dol.

1974 m. Klubas išleido 436 puslapių knygą "Lietuvos Policija Įstatymų ir Tvarkos savanoris - kūrėjas. Vyčio Kryžiaus Kavalerius. Pa-

*****

JEIGU GERI IR GALI GERI - ** LAVO REIKALAS **

JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS

SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ,

7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

* Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbo);

* Juozui S. 631-6834; Henrikui N. 277-7868;

* Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733

*****

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

VAIRIOS PROGOS

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

RIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS

Š. Stonkevičius, 1053 Albanel Cr., Deverny, P.Q. TEL. 669-8834.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia:

Pirmadieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro

Antradieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro

Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vakaro

Šeštadieniais 7:00 - 9:00 vakaro.

Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM

St. Petersburg, Florida 5:30 val. vak.

Stotis 1110 AM - Adresas: 2646 West-71-st St. WTIS. Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

TEL. 268-3071

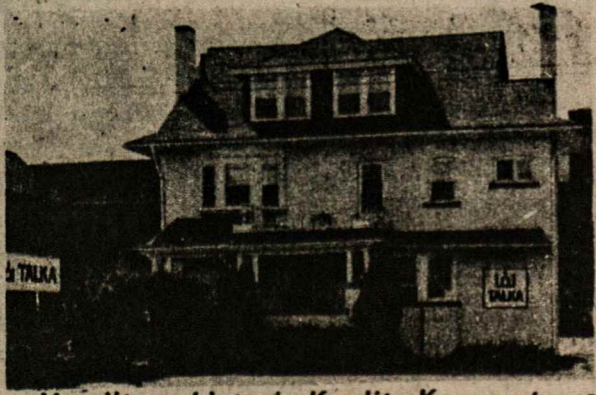
636 EAST BROADWAY - SOUTH BOSTON, MASS. 02127

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$12,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupos 9 1/2%
term. depozitus 1 m. 10 1/4%
term. depozitus 3 m. 10%
pensijų fondus 10%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

PENSININKŲ POBŪVIS

Sausio 19 dienos popietėje pensininkų klubo valdyba buvo suruošusi pobūvį - pasi - svečiavimą klubo nariams ir jų svečiams. Jis vyko daugia - kultūrinį namų centre nuo 4 val. po pietų. Prie paruoš - tų stalų salėn susirinko per 60 asmenų. Vaisių ribojosi įvairių rūšių sumuštiniais, kavute ir narių-ponių iškep - tais skaniais pyragaičiais. Buvo ir stipresnio gėrimėlio mėgėjams, bet tai išgyti re - kėjo iš savo atsargų, o visa kita buvo apmokėta iš bend - ros klubo kasos. Klubo pir - mininkas Pr. Enskaitis po - būvio dalyvius pasveikino, papasakojo humoristinių nuo - tykių ir baigdamas palinkėjo visiems geros sveikatos. Daugiau kultūrinį tautų v-bos pirmin. ponis Jones taip pat čia dalyvavo kiek jai laikas leido, kuri irgi dalyvius svei - kino v-bos vardu ir kartu pa - šidžiaugė lietuvių aktyvumu Hamiltone ir baigdamas palin - kėjo geros sėkmės ir sveika - tos ateičiai.

Viešnažė metu griežė nuosava klubo muzika. Mat, prieš trejetą mėnesių klubas išsigijo nuosavus muzikos in - strumentus, kurių tarpe yra patefonas, plokštelių ir juos - telių garsų rekorduotojas, du garsiakalbiu ir mikrofoną. Šiam reikalui buvo išleista 700 dol.

Dainininkių grupės vadovė Jankūnienė kalbėjo apie lie - tuviškų dainų pamėgimą ir jų populiarumą Lietuvoje ir čia už jos ribų. Kvietė jungtis moteris ir vyrus. Baigdamą prašė pasiklausyti jų dainuo - simų dainų. Septynių choris - čių vienetas padainavo šeše - tą liaudies dainelių, o joms pritarė akordeonu pensin -

kas B. Milašius. Jų koncer - tas buvo priimtas šiltai a - plodimentais. Šalia pami - nėtų, svečias St. Dalius buvo paprašytas parodyti jo kelio - nių filmus. Pirmoje dalyje matėme Meksikos krašto is - torinius paminklus, o antroje Pietų Amerikos kai kurių kraštų vaizdus ir jų žmones. Už filmus buvo padėkota šil - tais katučiais.

Vakaronė praėjo geroje nuotaikoje, nors buvo atsira - dė pora asmenų, nenorinčių prisilaikyti bendros tvarkos ir drausmės. Nariai liko dė - kingi valdybai už sudarytą progą susirinkti ir pasikal - bėti au prieteliais ir drau - gais šaltą žiemos popietę.

Pensininkas Melchijoras Putelė.

KAUKIŲ BALIUS

Štats metats tradicini Kaukių Baltų ruošta Mergat - ūtų Choras AIDAS, vasario 24 d. Jaunimo Centre. Past - ruošimas štam Kaukių Ba - ltu etna pilnu tempu. Gautas kaukių premijos iš Atdo krirkštatevto A. Ltaukaus. Jts vtsada Atdą remta, ir štats metats paprašytas, pasky - rė vtsas pentas premijas. Jo dėka, bus premjuojamos pentos idomtaustos bet gra - žtaustos kaukės. Aidas štr - dtingal dėkoja už auką, atp pat gauti trys laimės staltu - kal iš S. Rakštėnės ir L. Krtaiūnienės, D. ir P. Vat - tiekūnų ir vienas staltukas iš rėmėjų tėvų. Vistems staltukų aukotojams nuoširdi padėka. Aidas kviečia vtsus skaitlingai dalyvauti štame tradiciniame Kaukių Baltuje. Gautas pelnas skiriamas trečtosios plokštėlės išleid - mut. Jūsų atsilankymas į šį Kaukių Baltų padės išleisti naują Atdo plokštėlę.

toronto

A. LUKOŠIUS

popietė savuose namuose

AR PAKILSIME ARAIS ?

Besitvystant gan gyvat štos lietuvių kolonijos veiklai, sa - valme suprantama, kad tr štuose L.Namuose nuolatos vyksta didelis judėjimas. Organizacijos mėgsta štuos Namus ir čta esamas pato - gtas sales. Į čta nuolatos renkamas pastatimams, posėdžiams, pasilinksmit - niams, mntėjimams, koncer - tams.

Paivaivintmut, štoje kolo - nijoje plačtat aptmančtos veiklos, prie štų Namų jau keltati metal sustorgantza - vės, gražtat veikta Moterų Būrelis. Kiek vėltau jas pa - sekė vyrat, talpogi sustur - dami apie štuos Namus.

Abtejų štų Būrelių tikslai tie patys: kiek galima daugta - tr veikl mntgtau padėti nuo - latos bestplečiančtat, štuos Namus aptmančtat veiklat, o tuo pačtu tr vtsat štos kolo - nijos lietuvitškat beidruome - net. Čta gražtat veikta Pen - sininkų Klubas, isirengęs nuolatnė būvetnė-seklyčta. Jt gražtat, jautkat išpušta, joje dažnat renkamas įvat - rtems reikalams aptarti, pa - būvoti, patsvečtuoti.

Netalp sentat čta isikūrė tr Šachmatininkų Klubas.

Tarp štų grupių, štų Namų Valdybos narių bet kitų štos lietuvių kolonijos organza - cijų, laikomas bendradar - btavimo tr veiklos dertatmo principu. Čta sumntėtejt sambū - tat, tal lyg kotte tak - kat tr keletat, kurte vst/ve - da į vteną tr dtdlji mūsų lie - tuvitškųjų keltų vteškeli...

Savo sugebėjimats, ener - gtja, sumanumu tr išradni - gumu, štos grupės nepāpras - tat daug pristdeda tr pagy - vtna vtsą štų L.Namų, o tuo pačtu tr vtsos kolonijos veiklą. Beveik sunku tr įst - vatduoti štuos Namus be jų

Visa tal būtų panašu į gra - žtat atrodantį manekena, ta - čtau šaltą, bejausmį, be ste - los tr štrdies...

Jet tr pasitalko tarpe čta sumntėjų grupių ktek trynt - mosi ar nesutarimo, tal dar toli gražu vtsų bendro rei - kalo nesugadna, o galma sakyti, kad net daugtaū jt iš - judina, paivaivtna, kaip tr lenktyntauti, nepastduoti kt - tus iššaukia.

Štote tarpusavio "past - skersavimat" pas mus ma - doje jau nuo žilos senovės tr skattosi neatskirtama mūsų gyventmo dalis. Tikraustai kad kitų vejami, gujami tr persektojami, amžtų bėgyje pagavome tą tikrat įdomtą ligą.

Neretat mūsų pokalbtuose iškyla tr toks klausimas: ko - dėl gt mūsų čta gyvenantis jauntmas rimčtau nesustor - gantzuoja tr nesustisplečta apte štuos Namus? Kodėl jte neįstetgta čta savo veiklos ratelto, vteneto, ar katp mes jt bevadtatume? Jte gt mūsų pastdidžtavimas tr atetis. Jtms priklauso perimti iš mūsų tr sukurtas būstnes, mūsų nešamą naštą. Be to, jte būtų tr patį gražtaustojt gėlė mūsų lietuvitškosios ap - linkos tr veiklos darželyje.

Neapstriktme tr nepagal - vokitme, kad mūsų šaunusts jauntmas štų Namų ne - mėgsta, vengta, botkotuoja ar panaštat. Prteštngat jte į - vatrtoms progoms mėgsta į čta rinktis kartats net la - bat gaustat. Čta vykstančius Btng loštms aptarnauja gražus būrys mūsų jauntmo. Savaitgalų vakarais, o ypač penktadentats, čta ttestoz užta staučta mūsų smitjuo - jantis jauntmėlts, kartam po įtemptų savaitės studijų, reikta truputį tr padūkti, talp skant, nervus atluo - suoti.

Apsčtat jų atsilanko tr į Sekmadtentu Poptetes. Net - rūktsta tr čta vykstančiuose gausiuose pasilinksmitmuose. Didelė "Atžalyno" jaun - imo grupė, galma sakyti, kad pasė vtsų savo jaunų dtenų, o ypač vakarų - praleidžta čta berepetuodami, įvat - rrtoms iškilimėms bestruoš - dami.

Kad jte būtų organztuoti, tal paskuttai metata linkme padarytas vtenas, nors dar tr nedrąsus žtngsneltis. Pa - galtau susitpėdė iš keltų jau - nuoltų štoks toks Jauntmo Komitetas, kurts bandys de - rinti lietuvų jauntmo veik - mą su štų Namų veikla, jų Valdyba, čta veiklančtat kit - tats būreltats, bet kttoms štos kolonijos lietuvų gru - pėmts.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
10% už 1 m. term. indėlius
9 1/2% už 3 m. term. indėlius
9 1/4% už pensijų ir namų planą
9 1/4% speciali taup. sąsk.
8 3/4% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
10 1/2% už asm. paskolas
10 1/4% už mortgicius

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekiai ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiciai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

INSURANCE AGENCY LTD.

Įvairių Bendrovių atstovybė,
Visų rūšių Drauda,
24 metų patirtis,
Telefonai: Bus. 251-4864 —251-4025 —251-4824,
2405 Lake Shore Blvd. West,
Suite 403,
Toronto, Ontario
M8V 1C6.

APDRAUDA

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street W,
TORONTO, ONTARIO
M6P 1A5

Visais keliomis reikalais
betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE

MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SAJUNGA

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont. M6R 2N5

Telefonas 531-3098
S. ir F. Janavičiai

Užtat mes turime vilčių, kad pagaltau bus kam, atst - ras kas ets mūsų pramintats takats, stelosis lietuvitškat -

štats reikalats, saugos tr gtns vtsą tal, kas mums yra brangu tr šventa. Yra galimybė, kad iš št, vos išsirttusto, nors tr mažo "paukšteltos" išaugs net stiprus galtingas ereltis, kur - tis pakltės iki aukštųjų pa - dangtų, savo galtingats pla - čtats sparnats, skros tr rat - žys mėlynaštas erdves...

RUOSIAMĄ DAILININKO TELEFORO VALIAUS MONOGRAFIJA

Dailininko Telesforo Va - liaus žmonos Aldonos ini - ciatyva, bus išleista dail - grafiko Telesforo Valiaus spalvota monografija.

Ją suredaguos dail.R. Vie - sulas, gyvenantis Philadel - phijoje, profesoraujantis Meno Akademijoje. Jis bu - vo atvykęs į Toronto ir a. a. T. Valiaus archyve rinko medžiagą. Stengiamasi mo - nografiją išleisti dar 1979m.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Hamiltono Mergalių choras "Aidas", vad. muziko J. Govedo dainavo Salpos Fondo ir abiturientu balluje. Nuotr. J. Miltenio.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATsilANKYTI !

Tradicinį Kaukių BALIŲ

* Šilti užkandžiai
* Įvairūs gėrimai
* Loterija
* Laimės Staliukai
* Kaukių paradas
* Kaukių premijų įteikimas

Šokiams gros "Rocazy" orkestras.
Pradžia 7 val. vakaro.
Įėjimas: \$4.00, studentams ir pensininkams — \$3.00.

Choras "Aidas" ir Tėvų Rėmėjų Komitetas

London, Ont.

NUOŠIRDI PADEKA DIRBUSIEMS... UŽ DĖMESĮ SPAUDAI...

Karas ir kiti mums žinomi įvykiai išblaškė lietuvius po visą pasaulį. Nežiūrint to išsisklaidymo, mes ir šian dien dar tebejaugiame kaip viena darni šeima: domimės vienas kito veikla, gyvename vienas kito rūpesčiais, stengiamės vienas kitam padėti ir t. t. Greta talkos lietuviškai veiklai ir lietuviybės išlankymui tai dar vienas labai didelis spaudos nuopelnas. Be mus lankančios spaudos mes būtume tik atskiros pa-biros, atskiros salelės, bet jokiū būdu ne viena šeima- apie vienas kitą labai maža žinotume.

Londono lietuviai, įvertindami tą didelį spaudos dirbamą darbą, stengiasi ateiti jai į pagalbą ir kviečia visus įsijungti į spaudos rėmėjų eiles, kad ji sėkmingai nugalėtų dabartinę krizę, susidariusią dėl nežmoniškai iškilusių kainų.

Tenka džiaugtis, kad dauguma lietuvių (tiek talkinusių spaudos baliaus paruošime, bei programos išpildyme, tiek ir parėmusiems spaudą aukomis bei atsilankymu) reikalo svarbą tinkamai suprato - jų dėka spaudai skirtas vakaras buvo nepaprastai sėkmingas ir jis bus mūsų, ypač rengėjų, ilgai prisimintas. Jo rezultatai (\$2685, 28 ir \$676, 64 pelno) prašoko ne vieno viltis ir buvo ypatingai malonus atlyginimas už mūsų visų pastangas! Širdingas ačiū visiems talkinusiems, o ypač kleb. kun. J. Staškui, O. Švilpienei, L. Zabolionienei, I. Daniliūnienei, E. Paulionienei, D. Kūdaikei, M. Švilpienei, J. Launikaičiui, L. Eimantui, S. Žulpai, V. Vitkui, o taip pat Gr. Petrauskienei, J. Launikaitienei, V. Gudeliui, J. Eimantienai, J. Čegui, p. Jokšai, p. Šakiniui ir jaunosios kartos atstovams E. Petrauskaitėi, R. Mjškinytei ir J. Butkui bei eilei kitų, mums talkinusių.

Ačiū labai ir laimingų (visais atžvilgiais.) 1979 metų Jums visiems. Su dėkingumu E. Daniliūnas

winnipeg

KLB APYLINKĖS VEIKLA

KLB-nės Winnipigo apylinkės visuotinis metinis narių susirinkimas įvyko 1978, gruodžio 17 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Susirinkimas išdiskutavo įvairius Bendruomenės reikalus ir perrinko 1979 metams Apylinkės valdybą: Januška Vincas pirmininkas, P. O. Box 12 St. Germain, Manitoba, R0G 2A0, tel: 257-7775; inž. Valaitis Jurgis vice-pirm., tel: 453-2223; Rutkauskas Valentinas sekretorius, tel: 774-2913; Kuncaitis Antanas kasininkas, tel: 452-3732; Demereckas Juozas Tautos Fondo atstovas, Šalpos Fondo atstovas ir Vasario 16-tos Gimnazijai remti būrelio vadovas, tel: 774-5355; revizijos komisija: Kriščiūnas Vy-tas, Grabys Juozas ir Šaraukas Mečys.

Šalpos Fondo sustiprinimui išrinkti: Kriščiūnienė Jadvyga, Šaraukienė Emilė, ir Šaraukas Mečys.

Apylinkės valdyba rengia Vasario 16 -tos minėjimą š. m. vasario 18 d. sekmadienį 12 val. 30 min. šv. Kazimiero parapijos salėje. Prie įėjimo bus renkamos aukos Tautos Fondui. Apylinkės valdyba kviečia visus lietuvius dalyvauti Nepriklausomybės šventės minėjime.

V. Januška K. L. B. Winnipigo Apyl. Valdybos Pirmininkas.

MANITOBOS NAUJENOS Mitrė Martja Čekanauskaitė-Suceckienė.

Paskutinė 1978 m., gruodžio 31 d. Ankstį rytą Winnipigo'o General Hospital dabar vad. Health Sciences ligoninėje statga mitrė Martja Suceckienė - Čekanauskaitė, sulaukusi tik 48 m., mylma žmona Juliano Suceckto. Veltonė buvo labai uoli žaidėja kėglitais /bowling/. Ji priklausė daugeliui šio žaidimo klubų per 30 metų. Ji taip pat priklausė Manitoba Association for the Deaf. Nebylų mokykloje ji išmoko gražiai rašyti ir skaityti. Spėjama, kad gimė nebylė dėl nėštos

jos motinos sustrenkimo automobiliu nelaimėje.

Be Itūdnėto vyro, jį paliko dvi dukteris Jean ir Stephana, keturias seseris, itaip pat pamotę Sadte Čekanauskienę, anūkę Michelle, broliavaktį ir seserėčią.

Veltonė buvo pašarvota Korban kopylėje, kur sausio 2 d. sustrinko apte 200 skirtingų tautų žmonų jos pagerbtį ir atsisveikinti.

Winnipeg'o Lietuvių parapijos kleb. kun. J. Bertašius sukalbėjo maldas angliskai. Kitą rytą vėl prisitrinko ar- tūpnė Kopylėta įvairių tautų draugų, kaikmyų, gimintų, Winnipeg'o Lietuvių Klubo narių, kaikurte senleji ir naujieji ateivai. Visi jautėsi artimi ir draugiški. Kun. J. Bertašius pravedus maldas, tarus paguodos žodį, daugelio gražių gėlių papuoštas karstas ilgos eilės automobilių buvo palydėtas į Visų Šventųjų kapines.

Po apetų, visi buvo pakvesti į Lietuvių Klubą pietų. Po trumpos maldos, visiems tiek apšilus prie stalo, kun. Justinas Bertašius, pakėlė svyno taurę, pasveikino visus, linkėdamas "į sveikatą". Vist atsitojo ir jiems padėtus stiklus gėrto iškėlė, garstai atsakė "į sveikatą". Vakartėnės metu, veltonės vyrut prašant, jokių kalbų nebuvo. Vyresnoji dukterė padėjo visiems dalyvavusiems brangtos motinos latduvėse, Abu žentai globojo svečius, žūrėjo, kad nteko netrūktų.

Tai buvo nuoširdžiai jautrus, apgalvestaujantis mitrustają ir pagerbtantis jos kantriai gyventas dienas pagerbtimas.

Karstą nešė artimi gimtėnės: Harry Wozney, Walter Palschuk, Donald Kendall, Gerald Wuerch, Grant Kendall ir Ken Kendall. Galtma aukoti veltonės atsimintum To The Manitoba Heart

Foundator 303- 353 Donald Street, Winnipeg, Manitoba.

Vistems nultidme liskustems reišktugitlą užuojautą. Tau, Martja, tebūna lengva šalta Kanados žemė.

Kazys Bentušis

sudbury

NAUJA VALDYBA

Geležinis Vilkas-Medžiotų ir Žuklautojų Klubas išsirinko naują valdybą trims metams: Valys Bružas-pkas, Antanas Juozapavičius-sekretorius, Onutė Poderienė- išdininkė. Kandidatai: Erikas Rotkis, Stasys Krivickas. Kontrolės Komisija: Juozas Kručas, Juozas Staškus. Sporto ir šaudymo vadovas-Kęstutis Poderis. Šis Klubas ankščiau skirdavo pinigines aukas TF-dui, KL Fondui, lietuviškai spaudai. Tikisi tai daryti ir ateityje. Klubas yra LN-Toronto narys.

St. Krivickas, Ant. Juozapavičius ir Ant. Gatautis gavo INCO pensiją. Kadangi jie buvo populiarūs lietuvių tarpe, per eilę metų daug dirbo tautinėje veikloje, todėl iniciatorių - V. Bružo ir Jadvygos bei Zigmo Labuckų pastangomis, suomių salėje jiems buvo surengtos išleistuvės bei pagerbtimas. Ta pačia proga buvo pasveikintas ir pagerbtas žymus kolonijos tautinės gyvybės judintojas Aleksas Kusinskis, 60 metų amžiaus proga. Dalyvavo per 70 lietuvių ir kitų svečių.

V. Bružas pristatė dalyviams pensininkus, jų žmonas ir 60 m. amžiaus sukaktuvininką, visus pakvietė skaniai vakarienei, dalyvavusių moterų suruoštai.

Rengėjams pakvietus - J. Kručas tarė žodį. Nuaidėjus ilgiausių Metų dainos garsams, St. Krivickui, A. Juozapavičiui, A. Gataučiiui buvo įteiktos simbolinės dovanos ir po meniškai išmedžio išdrožta Lietuvos Vytis. Jas

Musu Draugijos nariui JONUI STANIULIUI mirus, gilią užuojautą reiskime jo Žmonai, dukroms ir jų seimos nariams - Velionio Draugai - Lietuvių Darbininkų D-ja.

KRONIKA Montreal

atliko men. Fernandas Albrechtas. Sukaktuvininkų žmonos gavo po gražią raudoną rožę.

A. Gataučio plokštelių muzikai grojant, tėsėsi linksmi šokiai. Tenka priminti, kad beveik 80% Sudburio lietuvių streiką ir nedirba jau 5 mėnesiai, bet lietuviško solidarumo dėka įstengia nenusiminti, pagerbti pasižymėjusius, arba šiaip įvairiomis progomis, savo tautiečius.

Fernandas Albrechtas yra gerai žinomas medžio drožinėjimo menininkas Sudburio mieste ir apylinkėse. (Ankščiau gyveno London, Ontario).

Daug jo meniškų drožinių yra panaudoję lietuvių, taip pat ir kitų tautybių asmenys įvairių progų dovanoms. Jis dirba INCO darbovietėje, kaip formanas, augina gražią lietuvišką šeimą. Jo žmona Audra yra L. Š. S. T. Maironio Kuopos Valdybos narė ir Rudens Atžalynas tautinių šokių vadovė. Pageidautume, kad F. Albrechtas savo medžio drožinių parodą surengtų lietuviams ir kitiems drožinių meno mėgėjams.

Š. m. balandžio mėn. 21 d. šeštadienį, suomių salėje, 195 Spruce st., Geležinis Vilkas, Medžiotų ir Žuklautojų Klubas savo nariams ir svečiams rengia pobūvį. J. Kručas

Š. m. balandžio mėn. 21 d. šeštadienį, suomių salėje, 195 Spruce st., Geležinis Vilkas, Medžiotų ir Žuklautojų Klubas savo nariams ir svečiams rengia pobūvį. J. Kručas

OTTAWOS MERGAIČĖS - "RAMUNĖLĖS". V. Balsevičiūtė, R. Jurkutė, R. Jurkutė, J. Mitalaitė, E. Procutaitė, L. Radžiūtė ir R. Radžiūtė.

Nuotraukoje trūksta Rūtos O. Šiulytės chorui ir S. Balsevičienės technikiniam reikalams vadovij.

"RAMUNĖLĖS" chorelis įsteigtas 1976 metais. Iki šiol yra atlikęs penkias programas Ottawos lietuviams ir dalyvavo V - je Lietuvių Dainų Šventėje Toronte.

Š. m. vasario mėn. 24 d. (paskutiniam parengimui prieš užgavėnes "Ramunėlės" išpildys meninę programą Montrealio Žvejotojų - Medžiotų klubo "Nida" SEZONO UŽDARYMO BALIUJE, Aušros Vartų parapijos salėje.

Meninėje dalyje taip pat dalyvaus ir jaunieji Montrealio muzikoje besireiškiantieji: A. Piečaitis, T. Valinskas, R. Staškevičius, ir Claude de Patie. A. Mylė

NOTARĖ ATIDARĖ SAVO ĮSTAIGĄ,

Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė, iš mažens gerai pažįstama montrealiečiams S. ir R. Pocauskų dukrelė, praėjais metais baigusi šios specialybės mokslus, atidarė savo įstaigą.

Montrealiečiai turėsime savo tautiečių notarų dvi įstaigas: pradedančios R. Pocauskaitės ir seniai veikiančią - J. Bernoto.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1979

IŠVYKIMO DATOS:

Gegužės 10, Birželio 21, Liepos 12, Rugpjūčio 16 ir Rugšėjo 20 dienomis.

14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU

- VILNIAUS -
- MASKVOS -
- LENINGRADO -

TAIPGI, MES PARUŠIAMĖ REIKALINGUS DOKUMENTUS ATSIKVIESTI VIZITUI JŪSŲ GIMINES IŠ LIETUVOS Į ŠIĄ KRAŠTĄ - KANADĄ.

KELIONĖ Į MIAMI TIK \$129 - LĒKTUVU

Rašyti angliškai:

ADRIA TRAVEL SERVICE (ADRIA VOYAGE INC.) 4159 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1Y7 (Vladimir Urbanc)

Tel. (514) 844-5292 & 844-5662

KELIONĖMS Į LIETUVĄ PATARNAUJAME VIRŠ 26 METAI!

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA FUNERAL HOME J. F. Wilson & Sons Inc. 123 MARIE BVD CHATEAUGUAY TEL. 691-4263 5784 VERDUN AVE VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956 MODERNIOS KOPYLIOS

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas Siuvu ir parduodu Taisau ir remdeliuoju Vasaros laikui saugojimas (Storage) 6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body 611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281 ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą) PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS Savininkai V. Susinskas & Son Tel. 364-5712.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR 7725 George LaSalle Geriausias patarėjas ir darbu atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbu atlieka apžinintą ir pralinamomis kainomis. Šaukite kai noma stogas blogas ar kai statote naujus - 364-1470 1979. 11.7

Ikelnėms - pristatant ir atsiimant ir atsiimant 365-7146 NETTOYEURS CLEANERS 7661-A CENTRALE 495-90e AVE 365-1143 29 55 Allard Street, Ville Emard 766-2667.

366-7818 LAURENT DAIGNEAULT (Espe) LASALLE AUTOMOBILE INC. Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, pr' e Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

SPAUDOS BALIUS

Šių metų Spaudos Balius Montrealyje bus balandžio mėnesio 21 d., Atvelykio šeštadienį, Aušros Vartų Parapijos salėje.

Taip pirmas Spaudos Balius šioje Montrealio miesto dalyje, nes daugelis montrealiečių lietuvių pageidavo ir net kartais priekaištus darė, kodėl Spaudos Balius vis anos parapijos salėje.

Spaudos Bendrovės Valdyba atsižvelgė į pageidavimus, ir patobulėjusį susisiekimą, požeminės linijos stočiai atsiradus prie pat Aušros Vartų Bažnyčios ir nusprendė

dė šį kartą Balių čia suruošti. Su programa atvyksta Toronto Vyrų Choras, virš 30 vyrų sąstato. Be jų, dar žada atvykti dalis torontiečių - laikraščio Rėmėjų Būrelio narių, kurie kasmet surengia Vakarą laikraščiu paremti Toronto Lietuvių Namuose.

Laukdami svečių, rezervuokime laiką juos sutikti Spaudos Vakare.

Dėl programos susitarta su Vyrų Choro seniūnu Teodoru Staniuliu ir ved. muz. Vaclovu Verikaičiu.

NL,

Laikraštis tik \$7.00 pirmiesiems metams!

Spaudos Balius

BALANDŽIO 21 d. - ATVELYKIO ŠEŠTADIENĮ, AUŠROS VARTŲ SALĖJE.

LIETUVIŲ JAUNIMO RINKIMAI

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos Montrealio Skyrius skelbia rinkimus.

Dviem nariams pasitraukus iš Tarybos Atstovų pareigų, rinkimai dviejų naujų KLJS Tarybos atstovų vyks vasario mėn. 18 d. Kandidatai prisitaps iki vasario 16 d., Rasai Lukoševičiutei 366-1210.

Kandidavimo sąlygos: lietuvių kilmės jaunimas, tarp 18 ir 30 metų amžiaus, mokantis kalbėti, rašyti ir skaityti lietuviškai.

RAGINAME VISUS AKTYVIAI ĮSIJUNGTI: Kongresuo-

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO 61-Ų METŲ SUKAKTIES

MINEJIMAS

ĮVYKS VASARIO 18 d. 3 val. p.p. PLATEAU SALES AUDITORIJOJE, 3710 Calixa Lavallee, Montreal, P.Q.

Kalbės specialiai iš St. Petersburg, Floridos atvykęs visuomenininkas dr. K. Bobelis.

Meninę programą atliks: Aušros Vartų parapijos Choras; Jaunimo ansamblis "Gintaras" ir deklamatorė Rasa Lukoševičiūtė.

MONTREALIO LIETUVIŠKOJI VISUOMENĖ MALONIAI PRAŠOMA ŠIOJE ŠVENTEJE SKAITLINGAI DALYVAUTI.

KLB Montrealio Apyl. Valdyba

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO REGISTRACIJA

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Telefonas.....

Amžius: mažiau 18..... tarp 18 ir 35..... virš 35.....

Atstovas..... Dalyvis..... Turistas.....

Norintys vykti į IV PLJK ar pasinaudoti šia proga aplankyti Europą, turi užpildyti šią registracijos formą ir prisiųsti IV PLJK Registracijai Montrealyje iki šio vasario 16 dienos. Asmenys neužpildę šios formos nesiskaitys užsiregistravę.

IV PLJK REGISTRACIJA,
6470 Jalobert, Montreal, P. O.

Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Montrealio Skyrius

saulinio lietuvių jaunimo veiklos.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Montrealio Skyrius
• Mirė Jonas Staniulis apie 77 m. amžiaus. Paliko žmoną ir dvi dukras su šeimomis.

Savo laiku buvo labai energingas žmogus. Visuomet laikėsi ir iš kitų reiklavo tieses žodžio. Jis, priklausydamas Lietuvių Darbininkų Draugijai, aktyviai priešinosi Lietuvos pavergimui. Nepagailėjo savo svaraus žodžio, kartais ir įžeidžiančio klystantiems draugams, kurių tarpe nemažai buvo galvojančių, kad Lietuva buvo "Maskvos okupacijos išlaisvinta"... Gyvendamas Verdune, J. Staniulis turėjo savo restoraną.

• Stasys Morkūnas staigiai tautiečiai nukentėjo: Vale - susirgo ir buvo operuotas rija Balčiūnaitė, paslydusi Reddy Memorial ligoninėje. Operavo dr. A. Popieraitis ir ranką, tokia pat nelaimė išjo priežiūroje ligonis jau tiko ir K. Mickūną; lengviau susižeidė paslysdamas Petras Botyrius.

Atvykusi iš JAV-bių dukte Saulė Radzevičienė praleido visą savaitę Montrealyje, kol tėvo sveikata pagerėjo.
• Kritęs nuo kopėčių, susižeidė koją Jurgis Knystautas.
• Mirė K. Kazukauskienė, prisnigus ir apledėjus sulaukusi apie 80 m. amžiaus. Jos laidotuviomis rūsusižeisti. Štai keli mūsų pinosi Onutė Augūnienė.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų.....10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų.....9 3/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas.....9%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas.....9%
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas.....6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines.....10 1/2%
	nekiln. turto.....10 1/4%
	investacines.....10 1/2%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

NOTARE

Rūta Pocauskas, B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY

5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

DĖMESIO!

Kas norėtų vykti į Lietuvą 7 dienoms be sustojimo kitose vietovėse. Lėktuvu:
- MONTREAL - MASKVA - VILNIUS.
Skambinkite šiuo telefonu - 365-2847.

NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon W, Suite 305, MtL.
Tel: 273-9181 Res. 737-0844

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest, Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET, SUITE 11-12, MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL.: 522-7236 MONTREAL H2J 1K4
832, BOUL. ST-JOSEPH E. P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building, 1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal 109, Que. Tel. 931-4024

PHARMACIENS PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open, Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m. Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m. Livraison gratuite - Free delivery Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle
366-9742
365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų - 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie, Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-7430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIŲ ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
• UŽEIKITE ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

TEL. BUS.: 722-3545
RES.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

TEL: BUS. 482-3460
RES. 366-7041

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LEFEBVRE & ROBERT
AMUSEMENT - FURNITURE INC.

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas.....6.0%	Asmenines.....11.5%
Taupomąsias s-tas.....9.25%	Nekiln. turto.....13.0%
Pensijų planas.....8.5%	Čekių kredito.....12.0%
Term. ind. 1 m.....10.25%	Investacines nuo.....12.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Neuok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.; ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 v. vakaro.